

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. augusztus 21.
VIII. évfolyam, 223. szám.

Hétfő

A Petit Parisien szerint:

Franciaország nem engedheti meg senkinek sem az európai hegemoniára való törekvést

Az angol sajtó a német terjeszkedési politika újabb fejleményéről — Ellentétes hírek Szlovákia német katonai megszállásáról — A pápa mondotta: „A béket minden eszközzel fenn kell tartani — Messzemenő sajtókombináció gróf Csáky magyar külügyminiszter római megbeszéléseiről — Allitólág máris megszakadtak a tokiói angol-japán tárgyalások — Szaraziöldi ostromzár készül Hongkong angol kikötője ellen

A világpolitikai helyzet változatlanul rendkívül feszült. Főleg a danzigi kérdés teszi azzá, amint azt a magyar-nyu diplomáciai tevékenység és a rendkívül elmérgesedett sajtó-háboruszkodás mutatja. Minden vonalon készülődés, tárgyalások, akciók folynak és minden pillanatban szinte kirobbanással fenyeget a helyzet. Mégis hinni lehet abban, hogy a diplomaták és politikusok sok erőfeszítésre — amint azt a Szentatya reménykedése is kifejezte — nem bízva nyúl hiábavalónak a béke megemlé-
sére.

Jelentéseink az újabb eseményekről a következőket mondják:

AZ EURÓPAI HELYZET —

FRANCIA MEGVILÁGÍTÁSBAN (PÁRIS.) (Rador.) A francia sajtó Európa általános helyzetével foglalkozik. D'Ormesson a „Le Figaro”-ban ezeket írja: A pohár, úgy látszik, megtelt. Franciaországot, Angliát és Lengyelországot nem támadhatja meg senki, de ha mégis ez történne, úgy azonnal a legerélyesebben és leggyorsabban kell válaszolni rá. Nincs szükség további bonyodalmakra. A Petit Parisien szerint Franciaország a szabadság ha ája, békét akar, de nem engedheti meg senkinek sem az európai hegemoniára való törekvést, ami főleg Franciaország barátainak erőltetését célozza. A l'Epocque Kerillis tollából közöl cikket és ezeket mondja: A Führer csak a tényeknek hisz, nem pedig a szavaknak. Nos, itt van Franciaország, Anglia, Lengyelország és Törökország kölcsönös megsegítési egyezménye, amely semmi esetben sem enged meg elkülönített békét. Ha a tengelyhatalmak harcolni akarnak mindannyiunk ellen, úgy megtehetik, de számoljanak azzal is, hogy megfelelő feleletet kaphatnak. Ha pedig a végsőkig akarnának harcolni, úgy számoljanak azzal is, hogy ellenfeleik is ugyanígy fognak cselekedni, még nagyobb elszántsággal. Az Excelsior szerint a római tárgyalások, amelyekbe Csáky magyar külügyminisztert is bevonták, arra mutatnak, hogy Németország Középeurópában irányító szerepe akar játszain.

ANGOL SAJTÓHANGOK — A MAGYAR KÉRDÉSRŐL

(LONDON.) (Rador.) A Times vezércikkben foglalkozik a magyar problémával és többek között ezeket mondja: A danzigi kérdés körüli ellentétek mel-

lett sem kerülheti el figyelmünket az, ami a Duna-vidéken történik. Magyarországra gyakorolt német nyomás a jelek szerint fokozódik és csak aggodalmakat válthat ki azokban a körökben, amelyeket a kontinens ezen részének egyensúlypolitikája érint és érdekel. A magyar nacionalizmus ellenállást mutat Németországgal szemben, de Magyarország földrajzi helyzeténél fogva kényszerűen érzi Németország politikai és gazdasági nyomását. Magyarország világosan látja, hogy melyek az ő való-
ságos érdekei és igyekszik is ellenállani az erősödő áramlatnak, de helyzete rendkívül nehéz Németországgal szemben, sokkal nehezebb, mint Németországnak vele szemben. Berlin éppen ezért igyekszik meggyőzni a maga módján a magyarokat arról, hogy csak

nyernének, ha sorukat a nagy Német országgal összekapcsolják.

Az angol lapok közlik a Le Temps cikkét is, amely szerint kétségtelen, hogy a Harmadik Birodalom olyan értelemben igyekszik nyomást gyakorolni Budapestre, hogy ott esetleg egy nemzeti szocialista színezetű kormányt emeljen hatalomra, amely azután a Magyarországra gyakorolt nyomásnak kedvező befejezést is biztosít. A Harmadik Birodalomnak persze vannak egyéb esz közei is ennek a nyomásnak fokozására. Eppen ezért a magyar kérdésben ezután mutakozó eseményeket a német „Drang nach Osten” (Előnyomulás Kelet felé) politikát, különösen pedig az elkövetkezendő hetek eseményeit élénk figyelemmel kell kísérni.

A csehszlovák-német egyezmény és a világsajtó

(NEWYORK.) (Rador.) A Reuter a legutóbb aláírt német-szlovák egyezményrel kapcsolatban a Newyork Times című lap cikkét közli, amely a következőket írja: „Hitler újból villámgyorsasággal és minden előzetes bejelentés nélkül cselekedett. Katonailag uralma alá vette Szlovákiát, miután alig öt hónappal ezelőtt ünnepélyes módon garantálta ennek ennek az országnak határait 25 évre. Így igazolta be a legegyszerűbb módon, hogy milyen értéket lehet tulajdonítani azoknak a szerződéseknél és kötelezettségeknél, amelyeket a Harmadik Birodalom vállalt és amelyeket fenn is tart addig, ameddig ránézve kedvezőek, de bizonyossággal gyorsan megszüntet, ha rá nézve már nem előnyösek. Ha Berlin például Danzig ügyében engedményt kapna és a fegyverszünet megadása időt engedne a birodalom vezetője számára, úgy ez a város valószínűleg csak újabb szudeta-zóna középpontja lenne és újabb előretörési kapány kiindulási helye.

AKCIÓ KÉSZÜL DANZIG KÖRÜL

A Reuter berlini jelentése szerint, jólinformált körök szerint Németország Danziggal kapcsolatban még a nürnbergi kongresszust megelőzően valami akcióra készül. A német sajtónak Lengyelország elleni rendkívüli heves hadjárata pedig egy ilyen akció előjelének tekinthető.

Szintén Varsóból jelenti a Havas iroda, hogy hivatalos lengyel forrás szerint április elsejétől június 30-ig '36 erőszakos cselekmény történt a német országok lengyel kisebbség tagjai és javai ellen.

SAJTÓHÁBORUSÁG

(BERLIN.) (Rador.) A Stefani jelentése szerint az összes müncheni lapok rendkívül élesen támadják az angol kormányt a nemzetközi helyzet kiéle-
sedéséért. Anglia a jelek szerint szabad kezet adott Lengyelországnak, amely most így rendkívül intrazigens politikát folytat, amely lehetetlenné teszi minden megértőbb engedékenységet.

A berlini sajtó egyébként hivatalos felhatalmazás alapján nyomatékosan cáfolja azokat a híreket, mintha Szlovákiát német csapatok szállották volna meg és Pozsonyban katonai főparancsnokságot rendeztek volna be. Ezek a híradások hangsúlyozzák, hogy Pozsony a protektorátusi zónán kívül van és ott nincs semmiféle német helyőrség.

ÚJABB TANÁCSKOZÁSOK

(DANZIG.) Chodaski, Greiser és Burckhardt szombaton újabb megbeszélést folytattak. A Reuter úgy tudja, hogy a lengyel vármok kérdése mellett megvizsgálták a szabadváros alkotmányának ügyét is, de ebben a kérdésben

semmiféle eredményre nem tudtak jutni.

OLASZORSZÁG NEM ISMEREI AZ IDEGEK HÁBORUJÁT

(RÓMA.) (Rador.) A Stefani jelenti. Az angol és francia sajtó az utóbbi napok olaszországi eseményeivel kapcsolatosan különféle híreket közöl. A Giornale d'Italia ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy

Olaszország lehetőség szerint békét akar. Nem ismeri azonban az idegek háboruját sem

és minden olyan jelenséggel szemben, amely gyanúteltő, hogy a tengelyhatalmát zavarja, résen áll.

NÉMET KATONASÁG SZLOVÁKIÁBAN

Ugyanakkor a Londonban megjelenő News Chronicle jelenti Varsóból az alábbi megerősítésre szoruló hírt: Közel ötvétezer német katona, legnagyobb részt a bajor helyőrségek embereiből Szlovákiába érkezett, ahol megkezdte a Lengyelország felé eső határ mentén állásainak megszállását. Híre jár, hogy egy osztrák ezredet, amely eddig a határ közelében állomásozott, teljesen visszavontak volna s németországi csapatokkal cseréltek ki. Az osztrák katonák ugyanis túl barátságosan viselkedtek volna a szlovákokból és csehekiből álló lakossággal szemben, sőt elősegítették volna azok Lengyelországba való menekülését is.

A lap egyébként megjegyzi, hogy az utolsó napokban Szlovákia területére mintegy hatvan vagon szögesdrót érkezett, amelyet drótsövénnyeknél használnak fel.

NÉMET ÉS LENGYEL CÁFOLATOK

(BERLIN.) A német sajtó a legutóbbi napokban valóságos cáfolatózót közöl. A lapok megjegyzik, hogy az utóbbi napokban a külföldi hírlapok és távirati irodák a valótlanosságok egész sorát röptették világgá, amelyekkel szemben a cáfolatok erejével kell védekezni. Elsősorban is meg kell állapítani, hogy teljesen valótlanok azok a hírek, hogy Németország Szlovákiával katonai szerződést kötött. A Harmadik Birodalom számára Szlovákia semmiféle katonai segítséget nem jelent és ilyen katonai szerződés kötésre, mint általában, nem volt és nem is lehetett szükség. Szlovákiában erről bárki meggyőződhetik, nincs német katonaság és az idevonatkozó jelentések merő és komolytalan kitalálások.

Közli ugyanakkor a berlini sajtó a lengyel lapok több híradását is. A Deutsche Allgemeine Zeitung megjegyzi, hogy lengyel részről nyomatékosan cáfolják a külföldi sajtónak a Németország felé eső területeken életbeléptetett határozatra vonatkozó közleményeit, továbbá, hogy azok a hírek, miszerint Lengyelországban a német kisebbséget üldöznék és zaklatnák, szintén minden alapot nélkülöznek. A német lap megjegyzi, hogy a varsói sajtónak a határozat híre megcáfoló jelentése igaz, mert ilyen intézkedés sem német, sem lengyel részről nem történt. Arról viszont a lengyelországi németiség helyzetét illeti, az kétségtelenül igen súlyos és itt a cáfolatokkal szemben tévnyek bizonyítanak. A sorozatos letar-

lőzetások, házkutatások és egyéb városi rendelkezésre végrehajtott intézkedések.

ELHALASZTJÁK A TANNENBERGI ÜNNEPSÉGEKET

(PÁRIS.) A Fournier távirati iroda azt a meglepetésszerűen hangzó jelentést közli állítólag berlini források alapján, hogy az augusztus 27-re kitűzött tannenbergi ünnepségeket a rendkívül kiélezett nemzetközi helyzetre való tekintettel, későbbi időpontra fogják halasztani. Ez a híradás annál meglepőbbben hat, mert tudvalevően a tannenbergi nagy győzelmi emléktünnepség alkalmával többek között maga Hitler vezér és kancellár is beszélni szándékozott. A francia távirati ügynökség híradásának valódiságáról illetékes párisi körökben nem tudnak, de utána azt német részéről ezideig nem cáfolták meg, a hírek valószínűleg van bizonyos alapja.

AZ OLASZ SAJTÓ A DANZIGI KÉRDÉSRŐL

(RÓMA.) Az olasz sajtó újra élénken foglalkozik a danzigi kérdéssel. Megállapítja, hogy ezt a problémát külső beavatkozásokkal mesterségesen elmérgeztették, pedig Danzig német jellege egy pillanattal sem vonható kétségbe és éppen ebből következik, hogy Danzignak feltétlenül és mihamarabb vissza kell kerülnie a Harmadik Birodalom kötelékébe.

HALIFAX VÁRATLANUL VISZSAÉRKEZETT LONDONBA

(LONDON.) Angol politikai körökben váratlan nagy feltűnést keltett, hogy Halifax külügyminiszter hétfői szabadnapját megszakítva, váratlanul visszaérkezett a fővárosba. Ezt a váratlan visszaérkezést a nemzetközi helyzet újabb súlyosbodásával hozzák összefüggésbe. Beavatottak úgy tudják, hogy Halifax nagyfontosságú politikai tanácskozásokra készül.

NÉMET RETORZIÓK

(BERLIN.) A német lapok szerint a Lengyelországban történt tömeges lefegyverezések miatt, amelyek a német lakosság körében történtek, a berlini kormány erélyes megkorlátozásokra készül. A lengyel-német határ közelében levő lengyel birtokosokat máris felszólították: családjukkal együtt három napon belül költözzenek el a határvonaltól. Ezt az intézkedést hír szerint további retorziós lépések fogják követni.

A KURJER POLSKI A CSEH-MORVA VÉDNÖKSÉG HELYZETÉRŐL

(VARSÓ.) (Rador.) A Kurjer Polski megjegyzi, miszerint lehetséges, hogy von Neurathnak a cseh-morva területen való védnökségi tisztsége esetleg megszünik és az a két tartomány félprötektorátusi rendszert kap, hasonlóan Szlovákiaéhoz. A lap prágai levelezője ezzel kapcsolatban többek között ezeket írja:

„Lehetséges, hogy Hitler kancellár erre az elhatározásra jutott, miután már az ország erőt teljesen semlegesítette és kivonta belőle a szükséges nyersanyagok maximumát. Ezt a gesztust a Führer békeszeretetének és liberális musának jeléül tanúsítja a cseh néppel szemben, hogy azután minél nagyobb erővel kérhessék a régi német tartományoknak Lengyelországtól való visszacsatolását, valamint Danzig visszacsatolását, azzal az indoklással, hogy ezeknek a vidékeknek lakossága németfajú. A lap a híradással kapcsolatosan emlékeztet arra, hogy a szudéta nemzeti szociálista párt egyik legutóbbi ülésén Henlein többek között ezeket mondta:

„Lehetséges, hogy elhagyjuk Cseh- és Morvaországot. A lakoságnak azonban meg kell várnia azt az időt, amíg ez bekövetkezik. És ha ez bekövetkezik, a lakoságnak ugyan azt a fegyelmet kell tanúsítania, mint a csehek tanúsították akkor, amikor ennek az országnak katonai megszállása történt a német hadsereg részéről.”

A lap végül megerősíti, hogy számos német kereskedő a protektorátusi területen likvidálja ügyleteit.

HENDERSON UTJA

(LONDON.) (Rador.) Reuter: A kül-

földi sajtónak azon híradásaival foglalkozik, amely szerint Henderson brit angol nagykövet Salzburgba utazott, ahol közelebbről kihallgatáson jelenik meg Hitler vezérkancellárnál. Ezzel szemben angol hivatalos körök megerősítik, hogy Henderson valóban Salzburgba utazott, de csak azért, hogy megjelenjék a motorkerékpárversenyen amelyen egy angol katonai csapat is részt vesz. Henderson már régebb ideje ígéretet tett, hogy megjelenik ezen a versenyen.

FELTARTÓZTATTÁK AZ ELLENOLIMPIÁSZRA UTAZÓ LENGYEL ATLÉTÁKAT

(VARSÓ.) A Monacóban megtartandó főiskolai ellenolimpiászra utazó lengyel atlétákat a cseh-morva védnökségi területen váratlanul feltartóztatták.

Kombináció gróf Csáky utiával kapcsolatosan

(RÓMA.) Gróf Csáky magyar külügyminiszter Rómából az olasz kormány által rendelkezésére bocsátott hárommotoros utasszállító gépen vette utját hazafelé Magyarországra, de utközben Északolaszországban rövid tartózkodásra megállt. Az olasz lapok vezetőhelyen foglalkoznak a magyar külügyminiszter római látogatásával és tárgyalásaival megjegyzi, hogy a látogatás iránt Európaszerte igen nagy érdeklődés és figyelem nyilvánult meg, ami annak bizonyossága, hogy ezeknek a megbeszéléseknek a mai európai helyzetben mindenfelől kivételes jelentőséget tulajdonítanak. A Messagero című lap megjegyzi, hogy gróf Csáky mostani útja csak avatatlankor előtt meglepetésszerű, mert a magyar külügyminiszter még a nagy olaszországi hadgyakorlatok idején elhatározta ezt az itáliai látogatását és ezért olasz körökben ez a vizit nem is hatott olyan meglepetésszerűen, mint ahogy azt a nemzetközi sajtó általában feltűnteti.

A FIGARO TALÁLGATÁSAI

(PÁRIS.) A francia lapok messzemenő kombinációkat fűznek gróf Csáky utjához és tárgyalásaihoz. A Figaro többek között azt írja, hogy a magyar külügyminiszter a német kormány nagyfontosságú javaslatát vitte magával Rómába és azokat tárgyalta meg Ciano külügyminiszterrel és a Duceval. Közlebbi részleteket azonban idevonatkozóan nem közöl. A lap megjegyzi, hogy gróf Csáky visszautazik Budapestre, azután ismét ellátogat Münchenbe és ott folytatja az ügyre vonatkozó megbeszéléseit.

AZ AGENCE RADIO HIRADÁSA

Az Agence Radio távirati ügynökség viszont azt írja, hogy Csáky gróf azokat a német javaslatokat vitte Salzburgból Rómába, amelyek egy esetleges viszály esetére szabályoznák Berlin és Budapest viszonyát. Ezek a pontozatok nagy vonásokban a következők volna: 1. Magyarország egy katonai eshetőségnél minden körülmények között semleges maradna. 2. Magyarország háború esetén Németország élalmát, helyesebben élalmiszterekkel való ellátását vállalná, valamint a hadianyag gyártásához szükséges ugynevezett félgyártmányok rendelkezésre bocsátását. 3. Viszály esetén Magyarország teljesen lezárna Lengyelország felé eső határait semlegességének minél teljesebb dokumentálására.

Az Agence Radio tudósításához, mely

LEGUJABB SPORT

A magyarországi uszóbajnokságok

(BUDAPEST.) Szombaton zajlott le a magyarországi uszóbajnokságok első része a magyar uszósövetség rendezésében. Az első nap eredményei a következők voltak: 200 méteres gyorsuszás: 1-2. Holtversenyben Tótos FTC és Gróf UTE 2 perc 19.2 mp. 200 méteres hátuszás: Bajnok: Galambos UTE 8 p 37.8 mp., országos rekord. A régi rekordot Lengyel tartotta 2 p.38 mp.

A feltartóztatás Morawska Ostravában történt és az intézkedést azzal indokolták a védnökségi német hatóságok, hogy a lengyel atléták nem rendelkeztek megfelelő átutazási vízummal. Az atléták ügyében a lengyel konzul azonnal közbenjárt, de minden eredmény nélkül, úgy, hogy a lengyel atlétáknak végül is vissza kellett térniük hazájukba anélkül, hogy monacoi utjukat megvalósíthatták volna.

CSÁKY MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER MÉG OLASZORSZÁGBAN MARAD

(RÓMA.) (Rador.) Ujabb hivatalos jelentés szerint gróf Csáky külügyminiszter szombaton elhagyta repülőgépen Rómát. Azonban Északitáliában megállt és hétfőig még ott tartózkodás céljából ott maradt.

komoly forrásból eredő jellegét hangsúlyozza, hozzáfűzi, hogy nincs szó Német és Magyarország közötti katonai szövetségről, mert Berlin hajlandó tiszteletben tartani Magyarországnak a lengyelekkel szemben érzett rokonságát.

Budapesti források ezekhez a híradásokhoz megjegyzi, hogy mindezekben az esetekben megfelelő hiteles alap nélküli értesülésekről, kombinációkról és találgatásokról van szó, amelyekre komoly megerősítésre van szükségük, hogy megfelelő hitelt érdemljenek.

CSÁKY GRÓF VISSZATÉRT BUDAPESTRE

(RÓMA.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Csáky gróf magyar külügyminiszter elhagyta Olaszország fővárosát és szombaton reggel repülőgépen vissza utazott Budapestre.

Ugyanakkor szintén Rómából jelentik, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter repülőgépen Tiránába utazott.

MIHÁLY NAGYVAJDA BELGIUMBA UTAZIK

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A Le Soir hatalmas cikke közöl azzal a híradással, hogy Mihály gyulafehérvári nagyvajda román trónörökös közelebbről ellátogat Belgiumba. A nagy belga lap a látogatás fontosságára utalva megjegyzi, hogy a román trónörökös számára fényes fogadtatást készítenek elő.

A SZENTATYA BIZAKODÓ HANGU BESZÉDE

(CASTEL GANDOLFO.) (Rador.) A pápa tegnap egy zárandokcsoporthoz fogadott, amelyre áldását adta, majd a következőket mondta:

„Nem szabad elveszítenünk reményünket, hogy a kormányok felelős segük tudatában mindent elkövetnek, hogy a népeket megmentseik egy újabb háborúba való belesodrástól. A békét minden eszközzel fenn kell tartani.

Ugyanakkor Vatikánvárosból jelentik, hogy az Osservatore Romano, a Szentszék hivatalos lapja az általános nemzetközi helyzettel foglalkozik, különösen pedig a Harmadik Birodalom és Lengyelország közötti egyenlenségekkel. Danzig kérdésével kapcsolatosan.

A lap felhívást intéz az érdekelt felekhez, hogy mérlegeljék egy esetleges viszály következményeit és ismerjék be logikus és emberi módon mindkét részről azokat a tényeket, amelyeknek további kiélezése végzetes következményekkel járhat a mai európai helyzetben. A lap szerint

a jószándéknak most mindenképp erősebbnek kell bizonyulnia. Az értékek megőrzésének gondolata kell most az irányadó szempont legyen, másrészt a dolgok további elmérgesedése és a helyzet kiélezése tragikus következményeket vonhat maga után, amelyeket minden lehetőséggel el kell kerülni.

MOSZKVA KÜLÖNÖS CÁFOLATA

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass ügynökség jelenti: Egyes lapok olyan híradásokat közöltek, hogy a moszkvai megbeszélések során az orosz, illetve francia és angol katonai küldöttségek között különböző ellentétek merültek fel, főleg azért, mert a szovjet igényt tartott Nagybritánia és Franciaország segítségére háború esetén. Felvagyunk hatalmazva annak közlésére, miszerint ezek a híradások teljes egészében kitalálások. Azok az ellentétek, amelyek felmerültek, egészen más kérdésre vonatkoznak és nincsenek semmiféle összefüggésben a távolkeleti kérdéssel.

MEGSZAKADNAK AZ ANGOL-JAPÁN TÁRGYALÁSOK?

(TOKIO.) (Rador.) A Stefani ügynökség jelentése szerint a szombat reggeli összes lapok arról adnak hírt, hogy a japán kormány elhatározta, hogy megszakítja a tokiói japán-angol tárgyalásokat további folytatását. Ennek az elhatározásnak hátterében az ismeretlen és Craigie által átnyújtott legutóbbi angol jegyzék áll, amely tudvalevően a két ország közötti közvetlen tárgyalások kilencetalmi konferenciává való átalakítását kívánja.

OSTROMZÁR KÉSZÜL HONGKONG ELLEN

(TOKIO.) A Reuter ügynökség japán forrásból származó szenzációs híradást közöl. Eszerint a Kanton körüli japán csapatok most az angol kézen levő Hongkong kikötőjének ostromzárát készítik elő. Ez a híradás azért kelt óriási feltűnést, mert Hongkong angol birtok és nem kínai kézen levő terület ellen a japánok eddig még nem költöztek elő ostromzárát. A Hongkong körüli vesztegár tehát újabb fordulatot jelentene a távolkeleti helyzetben. Illetékes japán körök ezt a lépést azzal magyarázzák, hogy Kína felé a hadianyag és fegyverszállítások Honkongon keresztül történnek. Politikai körökben nagy érdeklődés előzi meg a Hongkong szárazföldi ostromzárára vonatkozó bejelentést.

MUSSOLINI KÖZELEBBRŐL ELLÁTOGAT ALBÁNIÁBA

(RÓMA.) A Lavoro Fascista című lap nagy feltűnést keltő hírt közöl. A Tiránába utazott Ciano olasz külügyminiszter eszerint a Duce korábban nyilatkozta, hogy a Duce rövidesen ellátogat Albániába. Illetékes albán tényezők nagy örömmel fogadják a hírt és Mussolini fogadására nagy szabású előkészületeket tesznek.

BEFEJEZŐDÖTT AZ OSLÓI KONFERENCIA

(OSLÓ.) A parlamentközi unió svenbati ülésén határozati javaslatot fogadtak el. Eszerint felszólítják az összes államokat ünnepélyes keretek között, hogy a fennálló vitás nemzetközi kérdéseket békés uton oldják meg. A határozati javaslatot távirati úton eljuttatják mindazokhoz az országokhoz, amelyeknek parlamentjei az oslói konferencián képviselve voltak, továbbá Németországhoz és a szovjetekhez, amelyek nem voltak képviselve ezen a nagyfontosságú értekezleten.

— Aranylakodalmom. Mezei György és neje Alföldi Zsuzsa kolozsvári lakosok a napokban tartották aranylakodalmukat, vagyis házasságuk 50 éves évfordulóját, amely alkalmából ismerősök közül számosan üdvözölték.

— Olasz nevelőintézet létesül Pannónhalmán. Budapestről jelentik: Illetékes helyről nyert közlés szerint a Dunántulon levő Pannónhalmán olasz nevelőintézetet létesítenek.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 10 lej.

ADÁS-VÉTEL

ABLAKNYILÁSOK főle olcsó vasgerendák eladó. Silvaniai S. A. Cluj, Str. Enescu 1. szám. (2607)

SINGER női varrógép és leghorn csirkék eladó. Str. Vasile Lupu 33. (2831)

3 szép parcella eladó

a Str. Anton Pan és Bucuresti sarkon. Ertekezni Str. Anton Pan 12 alatt.

ALLÁST KAPHAT

HÖLGYFODRÁSZSEGÉDEKET, nőket, vagy férfiakat és tanulókat felveszek. Cal. Reg. Ferdinand 30. Hölygfodrászat. (2776)

KULONFELEK

EGYÉVES kereskedelmi tanfolyamra jelentkezés, beiratkozás Cal. Reg. Carol II. 26. (2484)

KIADÓ LAKÁS

A VÁROS központjában kiadó különbejárta 2x1 szoba és 1x1 szoba, konyha. Str. Dragalina 9. Érdeklődni lehet az udvarban a háztulajdonosnál. (2816)

KIADÓ üzlethelyiség (jelenleg borbélyüzlet) az Astoria szállodában. (2698)

KÉT-három szoba centrumban telefonnal kiadó. Szigeti, Str. Iorga 2. I. em. második kapu. Telefon: 2231. (2767)

OLCSÓN kiadó 2 szoba, konyhas lakás. Str. Cicio Pop 20. (2825)

LAKÁST KERES

KÉTSZOBÁS, modern összkomfortos földszinti, vagy elsőemeleti lakást keresek belvárosban november 1-re. Ajánlatokat kérek „Jóestét!” kiadóhivatalába 2800—3 ezerig” jelíggel. (2641)

BUTOROZOTT szobát 2 személy részére fürdőszoba használatát keresek. Jelíge: „Fürdőszobás.” (2728)

Rádió

HÉTFŐ, augusztus 21.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés. 13,40: Lemezek. 14,15: Hírek. 14,30: Lemezek. 15: Hírek. 16,45: Előadás. 19,18: Német karéneklemezek. 20,15: Naruja Gábor énekl. 20,35: Cocea György cselőzik. — 20,55: Szórakoztató zene. 22,15: Táncklemezek. 23,15: Vendéglői zene. 23,45: Hírek német és francia nyelven.

Budapest I. 745, Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. — 13,10: Szalonötös. 13,40: Hírek. 14,30: Zenekar. 15,30: Hírek. 17,15: Diákféltóra. — 17,45: Hírek. 18,10: Előadás. 18,40: Cigány zene. 19,25: Felolvasás. 20,15: Hírek. — 20,25: „Az én rádióműsorom” díjnyertes munkája. 21,20: Ének zongora kísérettel. 21,40: Hangversenyzenekar. 23: Cigányzene. 24: Ének zongora kísérettel. 24,25: Jazz dalok és táncszámok. 1,00: Hírek.

DIANA

KINCSNÉL TÖBBET ÉR

— **MAX AUSCHNITT LEMONDÁSA.** Bukarestből jelenti a Rador; Max Auschnitt, az ismert nevével nagyiparos lemondott a Renitő-társaság elnöki igazgatói tisztéről. A lemondást az igazgatóság elfogadta.

— **Súlyos természetű feljelentés** a természetes apa ellen. Temesvárról jelenti a Rador: A temesvári ügyészséghez feljelentés érkezett Stefan Petcu 37 éves Varfurile községi lakos ellen, aki a feljelentés szerint szerelmi viszonyt folytatott Julianna nevű 16 éves leányával. A feljelentés ügyében folyik a vizsgálat. Nincs kizárva, hogy bosszú művéről van szó és a feljelentést a leány anyja tette, akivel Petcu hosszabb ideig törvénytelen házasságban együtt élt, később azonban az asszonyt elhagyta és az férjhez ment, de így akarna bosszút állani Petcu hűtlensége miatt.

Nolnap lépnek érvénybe a budapesti Őszi Vásár utazási és vízumkedvezményei

A CFR vonalain 25, a magyar vasúton 50 százalék az utazási kedvezmény — Vízum nélkül lehet átlépni a magyar határt

Budapestről jelentik: A magyar főváros teljesen felkészülve és változatlan árákkal várja az idegenjárást, amely nolnap, augusztus 21-én kezdődik. E nap 0 órakor ugyanis életbe lépnek a budapesti Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár utazási és vízumkedvezményei, amelyek — a jegyigénylésekből megállapíthatóan — ezuttal is tömegesen serkentik utazásra mindazokat, akik meg akarják ismerni a lakberendezési és háztartás minden modern újítását és új eszközeit.

Az utazási és vízumkedvezményeket bárki igénybe veheti. Tizenkét ország nyújtott az Őszi Vásár látogatóinak jelentős, 20—50 százalékos utazási kedvezményeket, a magyar határt vízum

nélkül lehet átlépni és a vízumot utólag Budapesten a vásár területén lehet mindössze 2.50 Pengő kezelési illeték lefizetése ellenében megkapni. Az utazási és vízumkedvezmények igénybevétele az Őszi Vásár utazási igazolványa szól. Az utazási igazolványokat Budapestre már szétküldték, mind a 12 ország valamennyi utazási és menetjegyirodájának és így azok már mindenhol könnyűszerrel beszerezhetőek.

A városligeti iparcsarnokban egyébként már annyira előre haladt a rendezés munkája, hogy már csaknem minden a helyén van, s a kiállítási csarnokok annyira megteltek, hogy újabb jeleket már el sem fogadhatnak.

Szerelmi csalódása miatt megmérgezte magát egy kolozsvári nő

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tegnap a Banatului-ucca 157. szám alatt lévő házba hívták ki a mentőket. A házbeliek ugyanis nagy megdöbbenéssel fedezték fel, hogy a ház hátsórészében lévő nyári konyha helyiségben mérgezési tünetek között eszméletlenül igen súlyos állapotban fekszik az ott lakó Dumuta Raveica 29 éves elvált asszony, aki az egyik helybéli gyárban dolgozott. A ki hívott mentők megállapították, hogy a szerencsétlen nő *marólugot ivott, amely már erősen felszívódott a szervezetbe, ugyanarra, hogy az*

első segélynyújtás és gyomormosás nem sokat használt nála. Rendkívül súlyos állapotban is szállították be a belgyógyászati klinikára és felgyógyulására kevés a remény.

Az öngyilkosság ügyében a hatóságok megindították a vizsgálatot és az eddigi feltevések szerint a fiatal nő szerelmi csalódása miatt követte el végzetes tettet. Udvarolt ugyanis neki egy vasutas, de az utóbbi időben az azonban elhidegült tőle és állítólag már jegybe is lépett mással. Az ügyben egyébként még folyik a vizsgálat.

Veszedelemes betörőket fülelt le a rendőrség

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A rendőrség bünyogi osztályához a napokban Bukarestből megkeresés érkezett, amelyben kérték két kolozsvári fiatalember lefoglalását, akik Bukarestben betörést követtek el. Névszerint Pascu Nicolae Kolozsváron Cicio Pop 169 és Foltin Baleanu ugyanebben az utcában 28. szám alatt lakó fiatalemberekről van szó, akik néhány hét előtt a fővárosban jártak munkát keresni és

eközben Bukarestben Mendei Maier ot tani lakos Măcelariilor ucca 12. számú lakásába betörték és az előszobából különféle holmikakat elloptak. A rendőrség emberei Pascu és Baleanu letartóztatták és előbb Gyulafehérvárra kísérik, mert lelkiismeretüket ott elkövetett bűncselekmények is terhelik, azután átadják őket további kihallgatásra a bukaresti hatóságoknak.

Reuter jelenti:

(RÓMA.) Egész Itália megünnepelte tegnap Elena királynő és császárnő névnapját.

(GENUA.) Queipo de Llano tábornok egy nagy spanyol katonai küldöttség élén Itáliába érkezett.

(TIRANA.) Az albán főváros nagy szereffel várja Cianó gróf külügyminisztert, aki ma odaérkezik.

(NÁPOLY.) Egy tiltózó felszerelési gyárban súlyos robbanás történt, amelynek 4 halálos áldozata van.

(RIO DE JANEIRO.) A berlini és a római kormány meghívta hadifelszerelésének megtekintésére a braziliai vezérkari főnököt, aki a meghívást el is fogadta és e hó 27-én hajóra száll, hogy annak eleget tegyen.

(KATTOVICE.) Grazinsky vajda rendelkezése a katonaság egy részét rendőrszolgálatra osztották be Lengyel-Felsősziléziában.

(SZÓFIA.) Kioszeivanoff miniszterelnök hosszabb megbeszélést folytatott a szó fia olasz követtel, amelynek beavatottak szerint rendkívül nagyfontossága van.

(SZÓFIA.) Boris király kihallgatáson fogadta a nyugalomba vonuló és távozó olasz katonai attasét.

(JERUZSÁLEM.) Az óvárosban egy régi épület padlásán ráakadtak egy titkos rádióadó állomásra, amelynek szerkezetéből kiderült, hogy egy idegen nagyhatalom területén gyártották és valószínű, hogy ennek az államnak adott le közléseket. A gép tulajdonosa egy külföldi ember, a felfedezést megelőzőleg megszökött.

(VALPARAISO.) Csile déli részén réz bányák földlőket észleltek, ami a lakosság körében páni félelmet keltett.

(RÓMA.) Nápolyban két villamoskocsi összeütközött. A szerencsétlenségnek 80 sebesültje van. Köztük számos súlyos természetű.

(RÓMA.) XII. Pius pápa tegnap Castel Gandolfo-i kastélyában kihallgatáson fogadta a lengyel nagykövetet.

(PRÁGA.) A Ceteka ügynökség jelentése szerint a cseh-morva védnökségi terület hadserege 7000 főből fog állani 290 tiszttel. A hadsereg három felügyelőség alá nyer beosztást, amelyeknek székhelyei Prága, Brünn és Hradec-Kralove lesznek.

(POZSONY.) Románia „de jure” elismerte az önálló Szlovákiát. A szlovák kormány rövidesen ki is nevezi diplomáciai képviselőjét Bukarestbe.

(HAIFA.) Közél nyolcszáz illegális zsidó bevándorlót; köztük kétszáz asszonyt és gyermeket; a brit határőrök a szombatira virradó éjszaka Náhánia közelében letartóztattak; amikor titokban patra akartak szállni. Az őrizetbe vett csoportot Haifába vitték.

(HELSINKI.) Egy finn katonai repülőgép Keksholm közelében felrobbant és kigyulladt. A gép két főnyi vezető személyzete a lángok között lelte halálát.

(HAIFA.) Pénteken este egy angol küldöttség és egy arab terrorista csoport között az Akra-Safedi országúton súlyos összecsapás támadt. Egy angol katona életét vesztette, három könnyebben megsebesült. Az araboknak hat halottjuk és számos sebesültjük van.

(PÁRIS.) A legutóbbi román-magyar határincidenssel a francia lapok élénken foglalkoznak.

A piac legújabb eseményei

Uj technikai szaküzlet nyílik meg közelebbről Kolozsváron, melynek alapítója Brazili Mihály, a nagyváradi villanyosüzem volt igazgatója.

Kolozsvár város polgármestere hivatala augusztus 28-án árlejtést tart a város háza épülete homlokzatának festési munkálataira.

A külföldi lapokban és könyvekben megjelentek az új bélyegek, amelyeket az Irék Nyugdíjpénztára javára ragasztanak fel. Természetesen ennek arányában megdrágultak a külföldi sajtótermékek is. Neha a külföldi lapokra csak egy lej bélyeget kell ragasztani, a lapterjesztő vállalatok két lejjel kényszerültek felemelni a lapok árát, mivel a visszamaradt, eladatlan újságokról a már egyszer felragasztott bélyeget ismét leszedni nem lehet s így meglehetősen nagy a lapterjesztő vállalatok kockázata is. A kolozsvári könyvkereskedők egyébként a napokban a Sfatul kezdeményezésére értekezletre ültek össze, ahol azt a kérdést tárgyalták meg, hogy mi történjék a bizományosa kiadott nyomdatermékekkel? Ki viselje ezeknél a bélyegilleték kockázatát? Az értekezlet felviágosítást kért a minisztériumtól.

Sikerrel végződtek a román-francia légügyi tárgyalások

(PÁRIS.) (Rador.) A francia fővárosban a Páris—Bukarest közötti légi közlekedés ügyében lefolytatott tanácskozások a legkedvezőbb körülmények között fejeződtek be. A román küldöttséget a francia hatóságok a legszívezebben fogadták és az értekezlet fontos ságát állandóan hangoztatták. Utaltak arra, hogy légi uton Bukarest Párisból egy nap alatt elérhető és a légi közlekedés rendszeresítése még szorosabban fonja a két ország baráti kapcsolatait. Eszerint ismeretes, hogy a Bukarest—párisi légivonal eddig is egyik legjobban kifizetődő légi járata volt az „Air France” társaságnak. A tárgyalások során a francia kormány kérte, hogy a román kormány engedje át neki a Bukarest—isztambuli járatot, hogy így megvalósíthassák a London—Páris—Bukarest—isztambuli közvetlen egy nap alatti légi összeköttetést. Ellenzőlgáltatásképpen Románia látja el a Konstanca—Vence—marsaillesi repülőjáratok szolgálatát. A Páris—Bukarest vonalon, amelyet eddig csak francia repülőgépek láttak el, tehát már ebben az évben megindulnak a LARES román repülőársaság repülőgépei is.

— **Uj helyiségbe költözött a munkaügyi minisztérium.** Bukarestből jelentik: A munkaügyi minisztériumnak a Calea Griviteiről a Boulevardul Take Jonescu 6—8. szám alá, a Ciclop-palotába való átköltözése befejezést nyert. Az új palotában nyert elhelyezést a munkaügyi miniszter, a két államtitkár és az összes szolgálati ágazatok, hivatalos helyisége, a munkaügyi igazgatóság, a munka és jókedv intézményének hivatali helyisége, a tanulmányi, a statisztikai, a propaganda hivatal, a könyvelőség és a pénztár, a jogügyi osztály, a személyzeti igazgatóság és a központi iktató hivatal is.

— **Szatmáron is felfüggesztették az ingatlanok átírását.** Szatmárról jelentik: A telekkönyvi hivatalhoz megérkezett katonai övezet létesítéséről szóló törvény végrehajtási utasítása és ennek értelmében azonnal életbe léptették a megfelelő intézkedéseket. Az ingatlan-átírásokat felfüggesztették és a hivatal az adásvételi szerződéseket jóváhagyás végett felküldi a hadügyminisztériumhoz. Ha a felküldéstől számított három hónapon belül nem érkezik válasz, ez azt jelenti, hogy a minisztérium nem kíván elővételi jogával élni és az ingatlan átírják az új tulajdonos nevére. A pénzügyigazgatóság szintén csak a miniszteri jóváhagyás után fogad el illetékesre ingatlan adásvételi szerződéseket.

Hogyan is áll az állam-polgársági felülvizsgálások ügye?

(BUCURESTI.) (Rador.) Az állam-polgárságok felülvizsgálásának ügye befejezés előtt áll. Az ezzel kapcsolatban beadott kérvényeket már csaknem teljes egészében feldolgozták, s még csak néhány ügy maradt hátra. Ezek elintézése nem befolyásolja az állam-polgársági felülvizsgálás alá eső egyének statisztikáját. Az igazságügyi statisztikai igazgatóság az adatokat tartományonként összeállította és az állam-polgársági ellenőrzés általános kimutatóját előreláthatólag augusztus 20-a és 25-ike között véglegesen elkészítik.

A magyar kisebbség vezetői Calinescu miniszterelnöknél

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az utóbbi idő kisebbségpolitikai vonatkozású eseményei szükségessé tették, hogy a magyarországi vezetők érintkezést keressenek a kormány felelős tényezőivel. Ennek következtében az elmúlt nap folyamán gr. Bánffy Miklós és dr. Szász Pál szenátorok együttes kihallgatáson jelentek meg Armand Calinescu miniszterelnök urnál. A megbeszélések során részletesen ismertették népünk mai helyzetét és az ebből folyó jogos kívánásokat. Az 1939. július 27-én megjelent állampolgársági törvénnyel kapcsolatosan emlékiratot nyújtottak át, amelyben kifejtették, hogy a törvényt értelmező igazságügyi miniszteri rendelet nem egyezik a törvény határozott intézkedéseivel és szellemével. Kérték a miniszterelnököt, hogy a kormány az ügy érdekében haladéktalanul tegye meg a szükséges intézkedéseket, s módosítsa a közérdekes rendeletet. Ezt az alkalmat felhasználták arra is, hogy elismerésüket nyilvánítsák a törvény megjelentetéséért, — amelynek gyakorlati jelentősége azonban természetesen a végrehajtás módozataitól függ. A kormányelnök nagy figyelemmel tanulmányozta az emlékiratot és válaszában kijelentette, hogy rövidesen intézkedik a rendelet módosítása érdekében és az igazságügyi miniszteri utasítások a törvény rendelkezéseit és szellemét fogják követni.

A másik emlékiratban a magyarság vezetői javasolták, hogy népük a köz-igazgatási választásokban a nemzetiségi arányszám alapján vegyen részt amely természetesen igényük. Úgy a kormányelnök, mint a szakminiszterek megígérték a javaslatot. Amit részletes tárgyalások fognak követni. A kormányelnökkel és szakminiszterekkel folytatott tárgyalások egyébként azt a benyomást keltették, hogy jogaik van az előterjesztett kérdések megoldásában hinni.

— **Időjárásjelentés.** A bukaresti időjárás-kutató intézet jelentése: változékony, inkább borult égboltozat, kisebb lehűlés. Erdélyben, az ország északi vidékein és a hegyi vidékeken esők. Reggeli köd. Később kisebb felmelegedés.

— **Meggyilkolta a saját leányát.** Bu-egy héttel ezelőtt az országot mentén lefejezett női holttestet találtak. A nyomozás megállapította, hogy Nagy Ilona 18 éves leányt gyilkolta meg az akkor még ismeretlen tettes. A megindult nyomozás során sok gyanúba vett egyént vettek őrizetbe. Most azután kiderült, hogy a leányt édesapja, Nagy Sándor kertész ölte meg. A gyilkos apa beismerte tettét és az vallotta, hogy azért ölte meg leányát, mert az részegeskedése miatt állandóan veszekedett vele.

— **Vásárhelyi János református püspök szemlekörutja.** Marosvásárhelyről jelentik: Vásárhelyi János erdélyi református püspök ma, vasárnap kezdi meg a székelyek lakta vidékeken a szemlekörutját. A szemlekörut a bekecsaljai egyházmegye meglátogatásával Erdőszentgyörgyön veszi kezdetét.

Seleplezték Kajántó község „rémeit“

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Veszedelmes tolvajbandát tett tegnap délután ártalmatlanná a kolozsvári rendőrség bünyügyi osztálya. Mint ismeretes néhány nap óta Kajántó községben titokzatos egyének kezdtek garázdálkodni, akik fényes nappal fosztogatták a falu lakosságát. A négy yegyéből álló tolvajbanda sorra járta a mezeli munkák által elfoglalt és üresen hagyott gazdálkodók házeit, ahonnan kisebb-nagyob értékű ruhaneműt és egyéb tárgyakat zsákmányoltak. A sorozatos feljelentésekre a csendőrség megindította a legerélyesebb nyomozást az ismeretlen besurranó tolvajok kézrekerítésére és egyben pedig erről a kolozsvári rendőrség bünyügyi osztályát is értesítette, amelyet arra kért, hogy szintén vezesse be a nyomozást.

A nyomozás során a bünyügyi osztály detektívjeinek sikerült a vakmerő tolvajbandát lefűlelniük, éppen akkor, amikor Kajántó községben ellopott rengeteg holmi egy részét a külvárosi negyedekben értékesíteni akarták. Majd előállították őket a központi rendőrség re, ahol megállapítást nyert, hogy az illetők: Lingurar Ioan, Lingurar Traian, Rostas Petre és Baciu Stefan mind rovtomultu, részint aradi, részint pedig bácsi származású személyekkel azonosok. Bűnlajstromuk összeállítása érdekében a nyomozást tovább folytatják.

A banda tagja máskülönb eddig 16 lopást ismertek be, amelyet mind Kajántó községben követtek el. Az eddigi kihallgatások során az is megállapítást nyert, hogy a társaság egyik tagját, Rostas Pétert különböző bűncselekményekért a hatóságok már régen körözik, mert hathónapi letöltésre váró jogerős büntetése van.

Reginald Leeper lett Anglia új bukaresti meghatalmazott minisztere

(LONDON.) (Rador.) Az angol kormány hozzájárulását kérte, hogy Sir Reginald Hoare jelenlegi bukaresti angol meghatalmazott miniszter helyébe, akit az angol kormány más állomáshelyre nevezett ki, Reginald Leeper nevezhesse ki Nagybritánia bukaresti meghatalmazott miniszterévé. A kinevezéshez a román kormány hozzájárult. Reginald Leeper egyik legképzettebb és legértékesebb tagja az angol diplomáciai karnak, aki alapos ismerője a délkelet-európai viszonyoknak és az ottani helyzetnek. Ő volt annak idején a világháború befejezése után a békekonzferencián résztvevő angol bizottságnak a titkára, később különleges megbízással Oroszországba és Lengyelországba küldte az angol kormány

tanulmányutrá, majd a varsói angol követség titkára volt és így a diplomáciai pályán értékes gyakorlati tapasztalatokat szerzett. Jelenleg a londoni Foreign Office, a külügyminisztérium sajtóosztályának igazgatója és ebből a fontos tisztségéből kerül most Bukarestbe, mint az angol kormány meghatalmazott minisztere.

Sir Reginald Hoare bukaresti angol követ távozását mindenki őszintén sajnálja, mert a meghatalmazott miniszter ritka emberi értékei és jótudományosságai miatt széles körben népszerű. Általános tisztelet és érdeműségevel pedig jelentős mértékben segítette elő a román-angol baráti viszony megszilárdítását és kiszélesítését.

TESTEDZÉS

A KAC vízipóló csapata legyőzte a bukaresti CFR-t és eldöntetlenül játszott az ILSA-val az országos bajnokságban

(BUCURESTI.) Az országos uszó és vízipólóbajnokságok első napján a KAC vízipólócsapata nagy sikert ért el a fővárosban. A selejtező küzdelmek során legyőzte 4:3 (1:2) arányban a bukaresti CFR csapatát és ezzel a bajnokság hatos döntőjébe jutott. Kétórás pihenés után már az országos bajnokságért játszott a KAC, aki a pihenés utáni csapatával döntetlenül 3:3 (2:2) arányban játszott meg a Viforul Dacia 10:0 (7:0) arányban győzött az U ellen.

Az uszóbajnokságok első napján hat szám lett lebonyolítva, amiből egy országos rekord született a 200 m.-es melluszásban. Eredmények a következők:

1500 m. gyorsuszás: 1. Kelemen MSE 22

p 34,5 mp. 2. Slavescu Viforul Dacia. 3. Levitta Viforul Dacia.

100 m női gyors: 1. Rafael Eva AAC 1 p. 24 mp. 2. Tamás Mures. 3. Ballóné Ferar 100 m férfi hátuszás: 1. Aranyossi MSE

2. Püllök Ilsa, 3. Veres MSE.

200 m női melluszás: 1. Freiball Edith Nagyszeben 3 p 30 mp. Országos rekord.

2. Perlaki MSE, 3. Schlosser Nagyszeben.

50 m női gyorsuszás: 1. Raffael AAC 36.1 mp. 2. Ballóné Ferar, 3. Tamás Mures.

4x200 m. gyors staféta: 1. MSE 10 p 36.6 mp. 2. Ilsa 10 p 53 mp. 3. Viforul Dacia 11 p 06.9 mp.

A versenyeket ma folytatják.

Osszeállították a főiskolai világbajnokságok műsorát

(BÉCS.) Amint jelentettük, a főiskolai világbajnokságokat 20 nemzet részvételével, ma kezdték meg Bécsben. A versenyrendező bizottság tegnap összeállította a világbajnokság teljes programját, mely a következők:

Augusztus 20: délelőtt 10 óra: Istentisztelet a bécsi Kapucinusok templomában. 11 óra: A hősi emlékmű megkoszorúzása. Délután 4 óra: A főiskola játékok ünnepeles megnyitása. Augusztus 21: 12 óra: Törcepatversenyek (Kiallítás csarnok). Délután 3 óra: Teniszverseny. Weiss-Rot-Weiss-pálya. Fél 4 óra: Futball. Kosárlabda. (Hochschul Sportplatz-WAC-pálya.) Augusztus 22: délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Uszóversenyek (Uszód stadion. Práter.) Vívás: Férfi és női tör egyéni. Délután 2 óra: Tör döntők. 3 óra: Tenisz. 3 óra 30 p.: Kosárlabda. 4 óra: Uszás, vízipóló. 5.45-kor: Kézilabda. 8 óra: ökölvívás. Augusztus 23: délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Tenisz, párbajtőr csapat. uszás. Délután 2 óra: Párbajtőr egyéni. 3 óra: Tenisz. 3.30-kor: Kosárlabda, futball. 4 óra: Uszás, vízipóló. 8 óra: ökölvívás, kö

torlázó repülés. 9 óra: Tenisz, párbajtőr egyéni. 10 óra: Atlétika. Délután 2 óra: Kardcsapat. 3 óra: Tenisz. 3.30-kor: Kosárlabda. 4 óra: Uszás, vízipóló döntők. 4.30-kor: Atlétika, kézilabda, gyeplabda. 8 óra: Ökölvívó döntők. 21 óra: A német diákszövetség bajtársi estélye. Augusztus 25: Délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Tenisz. Kard egyéni selejtező. Délután 2 óra: Kard egyéni döntő. 3 óra: Atlétika. 3.30-kor: Kosárlabda döntő. 6 óra: Kézilabda döntő. 21 óra: Vidám est a Práterben. Augusztus 26: Délelőtt 8 óra: Evezés, előfutamok (régí Duna-ág). 3 óra Evezés, döntő. 3.30-kor: Atlétika. 5.30-kor: Futball döntő. Augusztus 27: Délután 4 óra: Záróünnepségek. A Testnevelési Főiskola mintacsapatának bemutatója. 9 óra: Díjkiosztás a Belvedere-kastélyban.

torlázó repülés. 9 óra: Tenisz, párbajtőr egyéni. 10 óra: Atlétika. Délután 2 óra: Kardcsapat. 3 óra: Tenisz. 3.30-kor: Kosárlabda. 4 óra: Uszás, vízipóló döntők. 4.30-kor: Atlétika, kézilabda, gyeplabda. 8 óra: Ökölvívó döntők. 21 óra: A német diákszövetség bajtársi estélye. Augusztus 25: Délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Tenisz. Kard egyéni selejtező. Délután 2 óra: Kard egyéni döntő. 3 óra: Atlétika. 3.30-kor: Kosárlabda döntő. 6 óra: Kézilabda döntő. 21 óra: Vidám est a Práterben. Augusztus 26: Délelőtt 8 óra: Evezés, előfutamok (régí Duna-ág). 3 óra Evezés, döntő. 3.30-kor: Atlétika. 5.30-kor: Futball döntő. Augusztus 27: Délután 4 óra: Záróünnepségek. A Testnevelési Főiskola mintacsapatának bemutatója. 9 óra: Díjkiosztás a Belvedere-kastélyban.

torlázó repülés. 9 óra: Tenisz, párbajtőr egyéni. 10 óra: Atlétika. Délután 2 óra: Kardcsapat. 3 óra: Tenisz. 3.30-kor: Kosárlabda. 4 óra: Uszás, vízipóló döntők. 4.30-kor: Atlétika, kézilabda, gyeplabda. 8 óra: Ökölvívó döntők. 21 óra: A német diákszövetség bajtársi estélye. Augusztus 25: Délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Tenisz. Kard egyéni selejtező. Délután 2 óra: Kard egyéni döntő. 3 óra: Atlétika. 3.30-kor: Kosárlabda döntő. 6 óra: Kézilabda döntő. 21 óra: Vidám est a Práterben. Augusztus 26: Délelőtt 8 óra: Evezés, előfutamok (régí Duna-ág). 3 óra Evezés, döntő. 3.30-kor: Atlétika. 5.30-kor: Futball döntő. Augusztus 27: Délután 4 óra: Záróünnepségek. A Testnevelési Főiskola mintacsapatának bemutatója. 9 óra: Díjkiosztás a Belvedere-kastélyban.

torlázó repülés. 9 óra: Tenisz, párbajtőr egyéni. 10 óra: Atlétika. Délután 2 óra: Kardcsapat. 3 óra: Tenisz. 3.30-kor: Kosárlabda. 4 óra: Uszás, vízipóló döntők. 4.30-kor: Atlétika, kézilabda, gyeplabda. 8 óra: Ökölvívó döntők. 21 óra: A német diákszövetség bajtársi estélye. Augusztus 25: Délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Tenisz. Kard egyéni selejtező. Délután 2 óra: Kard egyéni döntő. 3 óra: Atlétika. 3.30-kor: Kosárlabda döntő. 6 óra: Kézilabda döntő. 21 óra: Vidám est a Práterben. Augusztus 26: Délelőtt 8 óra: Evezés, előfutamok (régí Duna-ág). 3 óra Evezés, döntő. 3.30-kor: Atlétika. 5.30-kor: Futball döntő. Augusztus 27: Délután 4 óra: Záróünnepségek. A Testnevelési Főiskola mintacsapatának bemutatója. 9 óra: Díjkiosztás a Belvedere-kastélyban.

torlázó repülés. 9 óra: Tenisz, párbajtőr egyéni. 10 óra: Atlétika. Délután 2 óra: Kardcsapat. 3 óra: Tenisz. 3.30-kor: Kosárlabda. 4 óra: Uszás, vízipóló döntők. 4.30-kor: Atlétika, kézilabda, gyeplabda. 8 óra: Ökölvívó döntők. 21 óra: A német diákszövetség bajtársi estélye. Augusztus 25: Délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Tenisz. Kard egyéni selejtező. Délután 2 óra: Kard egyéni döntő. 3 óra: Atlétika. 3.30-kor: Kosárlabda döntő. 6 óra: Kézilabda döntő. 21 óra: Vidám est a Práterben. Augusztus 26: Délelőtt 8 óra: Evezés, előfutamok (régí Duna-ág). 3 óra Evezés, döntő. 3.30-kor: Atlétika. 5.30-kor: Futball döntő. Augusztus 27: Délután 4 óra: Záróünnepségek. A Testnevelési Főiskola mintacsapatának bemutatója. 9 óra: Díjkiosztás a Belvedere-kastélyban.

torlázó repülés. 9 óra: Tenisz, párbajtőr egyéni. 10 óra: Atlétika. Délután 2 óra: Kardcsapat. 3 óra: Tenisz. 3.30-kor: Kosárlabda. 4 óra: Uszás, vízipóló döntők. 4.30-kor: Atlétika, kézilabda, gyeplabda. 8 óra: Ökölvívó döntők. 21 óra: A német diákszövetség bajtársi estélye. Augusztus 25: Délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Tenisz. Kard egyéni selejtező. Délután 2 óra: Kard egyéni döntő. 3 óra: Atlétika. 3.30-kor: Kosárlabda döntő. 6 óra: Kézilabda döntő. 21 óra: Vidám est a Práterben. Augusztus 26: Délelőtt 8 óra: Evezés, előfutamok (régí Duna-ág). 3 óra Evezés, döntő. 3.30-kor: Atlétika. 5.30-kor: Futball döntő. Augusztus 27: Délután 4 óra: Záróünnepségek. A Testnevelési Főiskola mintacsapatának bemutatója. 9 óra: Díjkiosztás a Belvedere-kastélyban.

torlázó repülés. 9 óra: Tenisz, párbajtőr egyéni. 10 óra: Atlétika. Délután 2 óra: Kardcsapat. 3 óra: Tenisz. 3.30-kor: Kosárlabda. 4 óra: Uszás, vízipóló döntők. 4.30-kor: Atlétika, kézilabda, gyeplabda. 8 óra: Ökölvívó döntők. 21 óra: A német diákszövetség bajtársi estélye. Augusztus 25: Délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Tenisz. Kard egyéni selejtező. Délután 2 óra: Kard egyéni döntő. 3 óra: Atlétika. 3.30-kor: Kosárlabda döntő. 6 óra: Kézilabda döntő. 21 óra: Vidám est a Práterben. Augusztus 26: Délelőtt 8 óra: Evezés, előfutamok (régí Duna-ág). 3 óra Evezés, döntő. 3.30-kor: Atlétika. 5.30-kor: Futball döntő. Augusztus 27: Délután 4 óra: Záróünnepségek. A Testnevelési Főiskola mintacsapatának bemutatója. 9 óra: Díjkiosztás a Belvedere-kastélyban.

torlázó repülés. 9 óra: Tenisz, párbajtőr egyéni. 10 óra: Atlétika. Délután 2 óra: Kardcsapat. 3 óra: Tenisz. 3.30-kor: Kosárlabda. 4 óra: Uszás, vízipóló döntők. 4.30-kor: Atlétika, kézilabda, gyeplabda. 8 óra: Ökölvívó döntők. 21 óra: A német diákszövetség bajtársi estélye. Augusztus 25: Délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Tenisz. Kard egyéni selejtező. Délután 2 óra: Kard egyéni döntő. 3 óra: Atlétika. 3.30-kor: Kosárlabda döntő. 6 óra: Kézilabda döntő. 21 óra: Vidám est a Práterben. Augusztus 26: Délelőtt 8 óra: Evezés, előfutamok (régí Duna-ág). 3 óra Evezés, döntő. 3.30-kor: Atlétika. 5.30-kor: Futball döntő. Augusztus 27: Délután 4 óra: Záróünnepségek. A Testnevelési Főiskola mintacsapatának bemutatója. 9 óra: Díjkiosztás a Belvedere-kastélyban.

torlázó repülés. 9 óra: Tenisz, párbajtőr egyéni. 10 óra: Atlétika. Délután 2 óra: Kardcsapat. 3 óra: Tenisz. 3.30-kor: Kosárlabda. 4 óra: Uszás, vízipóló döntők. 4.30-kor: Atlétika, kézilabda, gyeplabda. 8 óra: Ökölvívó döntők. 21 óra: A német diákszövetség bajtársi estélye. Augusztus 25: Délelőtt 8 óra: Vitorlázó repülés. 9 óra: Tenisz. Kard egyéni selejtező. Délután 2 óra: Kard egyéni döntő. 3 óra: Atlétika. 3.30-kor: Kosárlabda döntő. 6 óra: Kézilabda döntő. 21 óra: Vidám est a Práterben. Augusztus 26: Délelőtt 8 óra: Evezés, előfutamok (régí Duna-ág). 3 óra Evezés, döntő. 3.30-kor: Atlétika. 5.30-kor: Futball döntő. Augusztus 27: Délután 4 óra: Záróünnepségek. A Testnevelési Főiskola mintacsapatának bemutatója. 9 óra: Díjkiosztás a Belvedere-kastélyban.

mérkőzés első félédjében a vendégcsapat magas fölényt mutatott. Szünet után azonban a Ripensia is feljavult. A gólokat An talkovics, Perlics és Marics lőtték a jugoszláv csapat és Dobay (2), illetve Mluc a Ripensia részéről. Az esős időben 35 ezer főnyi hatalmaszámú nézőközönség előtt lefolyt mérkőzést Emil Kroner bíró vezette le.

Európa legnagyobb atlétikai eseménye lesz ma Kölnben, ahol a német-angol rivális atlétikai viadalt tartják meg. A németek erősen fenik a fogukat az angolokra, mert a legutóbbi találkozáskor a német csapat igen rossz napot fogott ki. A nedves londoni időjárás is az angoloknak kedvezett és így a sok futószámokból és kevés ügyességi számból álló válogatott viadalt nagy meglepetésre Anglia nyerte 69:67 arányban. A német futók azóta nagyot javultak, ügyességi atlétikák megközelíthetetlenek, úgy, hogy a mai német-angol atlétikai viadalt bizonyára a németek nyerik, amelyen több rekordjavítás is várható.

Angliába utazik a bolgár királyi pár

(LONDON.) (Rador.) A Stefani jelentése szerint a bolgár királyi pár szeptember hónap folyamán látogatást tesz Londonban. A királyi pár az angol ural kodópár vendége lesz.

A Daily Herald munkatársának kiutasítása

(DANZIG.) (Rador.) Keith Scott Watson, a Daily Herald című angol lap tudósítója rendeletet kapott, hogy 8 óra alatt hagyja el a szabadvárost. Az angol újságíró most lengyel területre ment.

— **Rendkívül bőséges az ideai gyümölcsstermés.** Bukarestből jelenti a Rador: A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint az ideai gyümölcsstermés rendkívül bőséges és kifizető minőségű. A romániai gyümölcsstermelés az utóbbi időben egyébként hatalmas fejlődést mutatott és a jelek szerint Románia rövid időn belül a legelső európai gyümölcsstermelő országok közé kerül. Az illetékes hatóságok ezért részletes tervezeteket dolgoztak ki, hogy az elsőrangú minőségű romániai gyümölcsfajták külföldre minél nagyobb mennyiségben és minél gyorsabban legyenek kivihetők.

— **Félmillió lej elcsikkasztásával eltűnt a postahivatali főnök.** Aradról jelentik: Jonascu mérnök a temesvári postaigazgatóság h. vezetője szemlekorútján nemrég megállapította, hogy a borosjenői postahivatalnál visszaélések történnek. A helyszínrre kiszállott Poca Vasile elenőr azután kiderítette, hogy a borosjenői posta vezetője Sida Nicolae 485 ezer lejnyi összeget sikkasztott. A mikor Poca a visszaélésekről jegyzőkönyvet akart felvenni, Sida nyomtalanul eltűnt, asztalán egy cédulát hagyva, amely szerint ha 2—3 napon belül nem térne vissza, öngyilkosságot követ el. A sikkasztás és eltűnés ügyében a szigorú vizsgálat megindult. Sida ellen a hatóságok körözőlevelet adtak ki.

— **A nemzetnevelésügyi minisztérium elrendelte, hogy az új iskolai évtől kezdve szigorúan tartásuk be a középiskolai oktatásra vonatkozó törvény rendelkezéseit, amely többek között megtiltja a középiskolák igazgatóinak, hogy többlet órákat tartsanak.**

— **Két szerencsés kimenetelű repülő szerencsétlenség.** Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap gyakorlatozás közben két szerencsés kimenetelű repülő szerencsétlenség történt. Az Arpa társaság egyik polgári gépe, amelyet egy pilótánövendék vezetett, a Popesti-Leordeni repülőtérre való leszálláskor sulyosan megrongálódott. Ugyanott egy Tz jelzésű és a piperai vadászflojtillához tartozó gép kényszerleszállást végezve egy kukoricásban, sulyosan megrongálódott. A gép pilótái sértetlenek maradtak.

Antos diákevek

Hat fiatal diák: Derzsi Sándor, Fencz Lajos, Fényi István, Nemes Miklós, Magyary Endre és Botár Levente is antológiába gyűjtötték össze verseiket, kötetük azután a „Jóbarát” kiadásában látott napvilágot. Hatodikos-nyolcadikos diákok a kis poéták, akiknek költői termelését Rózsa József, a „Jóbarát” kiváló szerkesztője kedves és megleghangu ajánlással tárja a nyilvánosság elé. Hiszen ez a népszerű és értékes diáklap volt az, amely ezeket a fiatal tehetségeket megszólaltatta és művészi fejlődésüket elősegítette. Meg kell mindjárt állapítani, hogy nem végtelenül érdemtelen munkát. Mind a hat fiatal diák kétségtelenül tehetséges, akiknek szép és komoly fejlődési lehetőségeik vannak. A bíráló részéről bizonyos fontoskodás volna, ha most ezeket szép ígéretekkel, mint végleges eredményeket akarná értékelni s lemélni. Ehez helyett örömmel állapítja meg, hogy mind a hat fiatal diák, az erdélyi magyarság komoly értékű irodalmi utánpótlásának várható, olyan tehetségnek, amelyeket érdemes szeretettel és melegséggel felkarolni. Fiatalos hév, lendület, bensőségeség, az érzelmek tisztasága, őszintesége, magyarsága, mind olyan értékek, amelyek minden érző lélekhez hozzászólanak és megtalálják a maguk utját a szívekhez. Éppen ezért csak szeretettel lehet gratulálni a „Jóbarát” szerkesztőjének, aki atyai pártfogó gondoskodással indította el a hat fiatal poétát, művészi fejlődésüknek útján és megvagyunk győződve, hogy a kötet versírójának nevével később még sokszor és figyelemreméltó eredmények közepette fogunk találkozni. Éppen ezért antológiájukat, amely a „Jóbarát” útján megszereshető, igaz szeretettel ajánljuk a nagyközönség figyelmébe.

(w.)

Augusztus arcképe

A tizenkét testvér között ő a legdecebb, legkeményebb, legférfiasabb. Délkeg, izmos legény Augusztus urfi, telve lánggal, erővel, sűrű, dus étellel, de ő már fékentartja hevét, erejét, nem tékozolja vadul, mint ikertestvére Julius, akihez egyébként igen sokban hasonló. A család nagyon szereti Augusztust, nagyon szereti és egy kicsit fél tőle. — Érzé hatalmas erejét, fékentartott szenvedélyét, amelytől azonban mégis tartani kell: nincs veszedelmesebb, mint amikor a szelíd óriás megharagszik és kitör. Ezért keresi kedvét mindenki a familiában. Esztendő-mama, Idő-papa a család büszkeségének érzi és vallja, bár titokban ők is úgy érzik, hogy ez a gyermekük kissé a fejük fölé nőtt: a nagymama nevelése, Természet-nagymamái, aki szinte minden ajándékával ezt az egyetlen unokáját halmozta el. Övé a nyár és a korai ős minden legszebb virága, gyümölcse, övé a legdusabb napfény, amely a szőlő zamatait érleli, ... a kifogyhatatlan gazdagsága nagymama annyira elkényezteti születése óta, hogy a többi unokának ugyszólván csak az marad, nem is tulságos arányosan szétosztva, ami a rengeteg áldástól és ajándéktól már bele sem fér Augusztus tarsolyába és kincsesházába. Kész szerencse, hogy a sok kényeztetés sem romthatott jellemén: jó fiú Augusztus, aki nem él vissza erejével, gazdagságával, holott megtehetné, de tagadhatatlan, hogy van benne valami kis fölényesség és uralkodási hajlam, nem csekély hiúság, — szereti, ha emlegetik, ha dicsőítik szépségét és erejét. Mint mondani szokás, ő a család „legsikerültebb gyermeke”, hiszen már neve is annyi, mint: Fenséges. Homloka körül az erő, a szépség és hatalom napfénykoronájával, büszkén és diadalmasan éli ifjúságát és annyi a fölösleges kincse, hogy bőven juttat belőle egyetlen nővérének, legkedvesebb testvérének, Szeptembernek is ...

— Kétféle színű ruzs. Párisból jelentik, hogy a legújabb párisi divat szerint kétféle színű ruzst használ minden valamirevaló divathölgy. Egyet a felső, egy másikat az alsóajakra. A színeknek persze nem szabad élesen különbözniük, a fő az, hogy mégis szembe-
tűnő legyen.

Akit eddig tizenegyszer környékezett meg a Halál

Közel tucatszor nézett farkas-szemét a halállal, de mindaddig ép bőrrel uszta meg a veszedelmét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) — Ez már a tizenegyedik ...

Az öregur derűsen mosolygott s nyomaték kedvéért felemelte a mutatóját. Szinte azt mondhatnám: Örült a tizenegyedik balesetének.

— Most az egyszer csak egyszerű láb törés — folytatta — s mintha sajnálta volna, hogy aránylag könnyen uszta meg a dolgot.

G. néni — 33 éve hűséges életpárja — nem állta meg, hogy rá ne ripakodjék:

— Pedig ugye előre megmondtam: Ne mássz fel arra a rozoga lajtorjára. De neked hiába beszél az okos ember.

Az öregur hamiskásan kacscintott:

— Tévedsz mama, okos ember nem beszél neked hiába ...

G. L. bácsit, derék iparosmestert, eddig tizenegyszer környékezte meg a halál. Most a lajtorja tetejéről pottyant le. Felmászott, hogy az elromlott vilanyvezetékét megjavítsa. Közben eltört a létra foka és a következő pillanatban közel 80 kilós teste a földön fektűt.

Kezdődik a sorrend

— Oda se neki, voltam én rosszabbul is — nyugtatott meg. — Mert úgy tudja ám, hogy gyermekkoromtól kezdve kísért a baj. Tizenegyesztendő voltam, amikor kis hujja, hogy a Tiszába nem fulladtam. Tiszalökön történt. Édesanyám testvéréjénél nyaraltam s hát gyerekpajtásaimmal lementünk a Tiszára fürdeni. Hogy — hogy nem, forogóba kerültem s bizony úgy volt, hogy nekem már kampe! Arra tértem magamhoz, hogy az összecsdült emberek fejtetőre állítottak, így akarták kifolytatni gyomromból az elnyelt temérdek vizet.

— Másodszor tizenhatéves koromban ért a veszedelem. Egy inastársamnak rendőr volt az apja. Az ipse elcsente szabadnapos édesapja pisztolyát s előttem próbálgatta, hogyan kell kezelni. Egyszer aztán bumml!... Kegyetlen ütést éreztem a bal vállamon. A forgópisztoly elsült s kicsi hujja, hogy a lövés szíven nem talált. Hat hétig nyomtam a kórházi ágyat.

Az öregur megint figyelmeztetőleg emelte fel az ujját:

— Várjon csak: suhankoromban még egyéb is ért. Különböző holmit szállítottunk társzekéren. Valóságos hegyet raktunk a kocsira és én a tetejébe kapaszkodtam. Lejtős uton haladtunk. A lovak valamitől megriadtak s veszekedett vágatásba kezdtek. „Na, gondoltam, ütött az utolsó óram.” Csak ugyan egy sarokkővön megbillent a hát s kerék és a következő pillanatban usgyi, felborult az egész rakomány. Hanynathomlok az uttestre repültem. Retentően megütöttem magam, egy-két helyen a bőröm is elrepedt, de egyéb komoly bajom nem történt.

A folytatás ...

— Az sem volt utolsó dolog, amikor a katonaságtól hazajöttem és Debrecen körül kisiklott a vonat. Hét ember meg halt. Kettő éppen abban a vagonban, ahol ültem. Nekem a fejemre repült egy ménkü nagy láda. Akkorára dagadt a kobakom, mint egy jófajta görögdi-nye. De kihevertem.

Ez bizony isteni csoda. Más emberfiát rég kiterítették volna ennyi baleset után. De az öreg bácsi megnyugtató, ne féljek: történt még éppen elég esete, amiről beszélhet.

— Talán negyven esztendeje — folytatta — kirándultunk a Bükkbe. Este felé hirtelen retentő vihar kerekedett. Ki hogy tudott, úgy mentette magát. Az orkán cibálta ám a fák koronáját. A mellettem álló fa hirtelen nagyot reccsent és a következő pillanatban felém dőlt. Még idejében félreugrottam, de a lombok így is végig hasították az államot és nagy darab bőrt borotváltak le onnan. A hetedik esetem meg éppen különös volt. Közvetlen a háboru előtt Hidalmásra tartottam kocsin. Megint csak nehéz idő ért utol az országoton s nem volt mit tenni, hát tovább haladtam a szekérral. Villámlott és dörgött, hogy szinte belevakultam és belesiketültem. Hirtelen az előzőnél is retentőbb mennydörgés hangzott és a következő pillanatban éppen a szekér mellé csapott le az istennyila. Semmi bajom se történt.

A nyolcadik, kilencedik, tizedik...

— A nyolcadik esetem háboru idején történt. Behívtak engem is. Szapór voltam, annak is a rosszabbja: tudniillik „sprenger”, vagyis robbantó. Szerbiában hidat kellett robbantanunk. Meggyújtottuk az aknákhöz vezető gyújtózsínort, lobot is vetett, de robbanás nem történt. Ugy gondoltam: megnézem, mi a baj. Hasoncsuszva megközelítettem a hidat, amely egy iszapos patlak fölött hajlott át. Alig értem az első pillér elé, a következő pillanatban eget földet rázó detonációval a magasba vágódott az egész ócska alkotmány. Valami irtózatosszerű erő — bizonyára a légnymomás ereje — hatalmas lendülettel belevágott a mocskos, iszapos vízbe. Ugy huztak ki később a legényeim eszméletlenül. Három bordám eltört, hajam és bajuszom lepörkölődött, archböröm is megsínylette, de amint látja, élve maradtam.

— A legkülönösebb esetem az orosz hadifogságban ért. Tizenhatban ugyan is elfogtak a muszkák és Szibériába vittek. Onnan néhány hónap mulva Jekaterinodárba kerültem. Tömérdek hadifogoly volt itt a lágerben. Nem tetszett nekem a tétlen fogság s munkát igyekeztem szerezni. Villany és vízvezeték-szerelő csak kevés volt a lágerben s sikerült is alkalmaztatást találnom. Így ment ez vagy másfél esztendőn át. Köz-

ben kitört a forradalom. Szibériában és Oroszország egyéb részén cseh légiók alakultak, akik Kolcság tenger-nagy csapataihoz csatlakozva, keményen harcoltak a bolsevikokkal. Én nem bántam a politikát, a fő az, hogy dolgozhattam. Jekaterinodárt hirtelen rajtaütéssel elfoglalták a csehek. Ezzel sem törődtem. Nekem nem volt bajom velük s úgy gondoltam: akárki az ur a városban, én kimegyek munkára. Egész nap dolgoztam s estefelé visszatértem a lágerbe. A csehek közben nagy ribilíót csináltak. Nyakra-főre lötték le azokat a hadifoglyokat, akiket a vörösökkel való cimborálással gyanúsítottak. A láger kapujánál cseh légionáriusok lefoglaltak és vittek a rögtönítélő bíróság elé. Ennek tagjai tisztelték s ott helyben, a láger egyik sarkában hozták meg ítéletüket. Látom ám, hogy hátrább a fal mellett már 24 ember vár a sorsára. Föláll egy fiatal hadnagy és megkérdi: ki, mi vagyok? Németül beszélt, megértettem. Elmondtam, én nem politizálok, dolgozom és most is munkáról jöttem. A hadnagy csak néz, néz, azután odafordul a többi tiszt felé és csehül mond nekik valamit. Percekig vitáztak, aztán egyszer csak megszólalt a legöregebb, aki őrnagyi rangot viselt:

— No, szerencsése van magának — elviheti az irháját. És a többiek is mehetnek. Elég volt a kivégzésekből ...

— Csak később tudtam meg, hogy csudamód hasonlítottam annak a hadnagynak az édesapjára, s ez mentette meg az életemet.

Az öregur elmondotta még, tizedszer úgy került életveszedelembe, hogy a vi déki autóbussz, amelyen ült, néhány esztendővel ezelőtt felborult s több ember súlyosan megsebesült. Egy meg is halt, de neki, hála Istennek komolyabb baja megint csak nem esett.

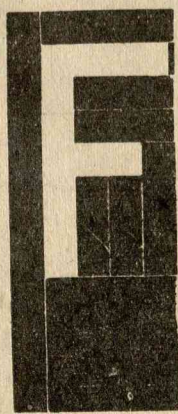
— Hát bizony így történt: eddig tizenegyszer táncolt körül a halál, de úgy érzem, tizenkettedszer is meg fog környékezni. Hiába: Isten kezében vagyunk — tette hozzá teljes lelki nyugalommal.

Ezt nevezem aztán csodálatos szerencsének. Valaki közel egy tucatszor nézett farkasszemét a halállal, de mindaddig kisebb-nagyobb sérülések árán meg tudta uszni a veszedelmét ...

(h. j.)

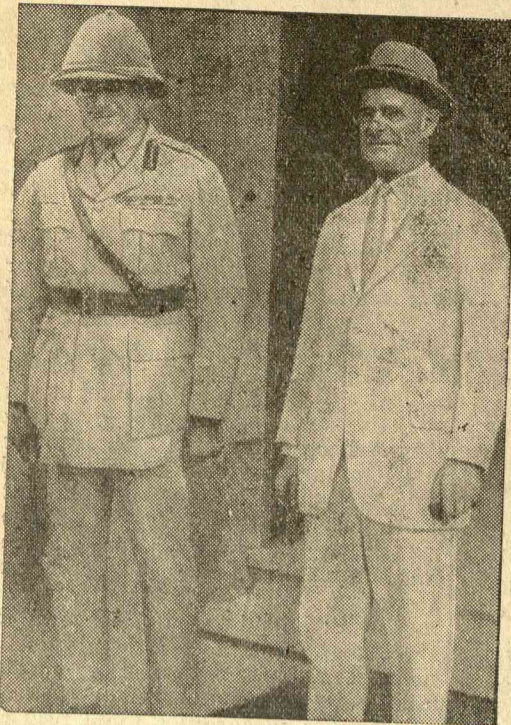
— A külföldi könyvek behozatali illetéke. Az Irók Nyugdíjpénztárára vonatkozó törvény az idei év májusában lépett életbe. A törvény a lap és könyv behozatallal kapcsolatban már nagy jogokat biztosított a pénztárnak. Így a Pénztár alapjait szolgálja a törvény szerint az az illeték, amelyet a külföldről eladás végett behozott könyvekre és lapokra rónak ki. Ez az illeték a lapok után egy lej példányokként. A külföldi könyveknél pedig az illeték 1, 2 és 3 lej. Ezeket az illetékeket különleges bélyeg felragasztásával kell leróni. Minthogy tehát a lap és könyvbehozatal részben az Irók Nyugdíjpénztárának ellenőrzése alá tartozik és a törvényhozás ezt az üzletágat a Pénztár jávára kívánja gyümölcsöztetni, célravezető lenne, ha a behozatal és elosztás feladatát is az Irók Nyugdíjpénztárára bízánk — hangoztatják az érdekes tervezetet felvető körök.

— 560 részletben sikkasztott 6000 pengőt. A magyarországi Törökszentmiklósról jelentik: Rendkívül érdekes ügy foglalkoztatja napok óta Törökszentmiklós község lakosságát; központjában Kerekes László községi díjnok áll. Kerekes László hosszabb idő óta van a község szolgálatában. Legutóbb a postakiadások kezelésénél kapott meg bizást: néhány nappal ezelőtt mintegy hatezer pengős hiányt állapítottak meg az ellenőrzést végző hivatali felettesei. A törökszentmiklói község háza vezetőinek már korábban feltűnt, hogy a községi kézipénztár elszámolásai nagyon ritkán egyeztek. Az ellenőrző vizsgálat meglepő eredménnyel járt. Megállapították, hogy Kerekes László az elmult évek során a kiadási tételeknek meghamisításával ötszázhatvan rendbeli sikkasztást követett el és körülbelül 6000 pengővel károsította meg a községet. A vizsgálat lefolytatása után Kerekest letartóztatták és Szolnokra, az ügyészség fogházába kísérték be.

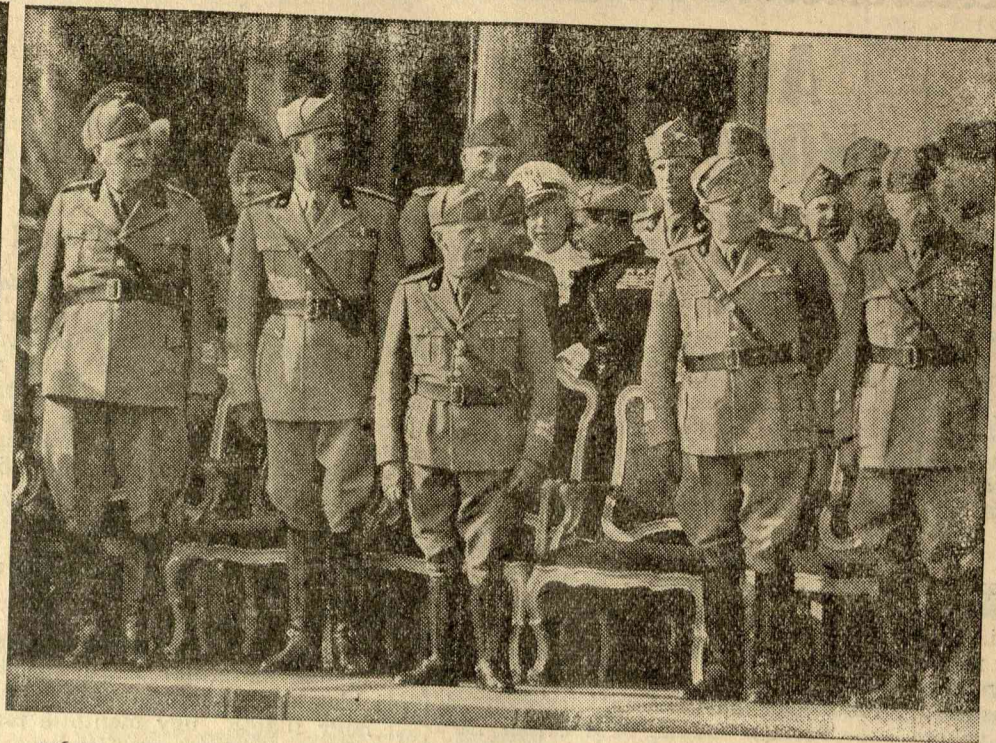

ESTESBEN ES
TISZTÍTÁSBAN
tökéletest nyújt a

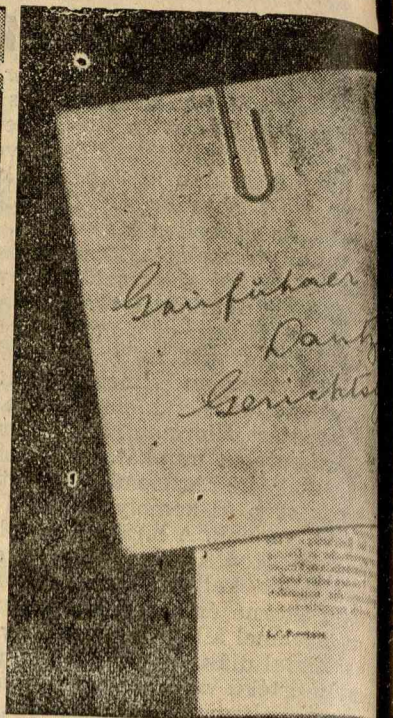
CZINK-GYÁR

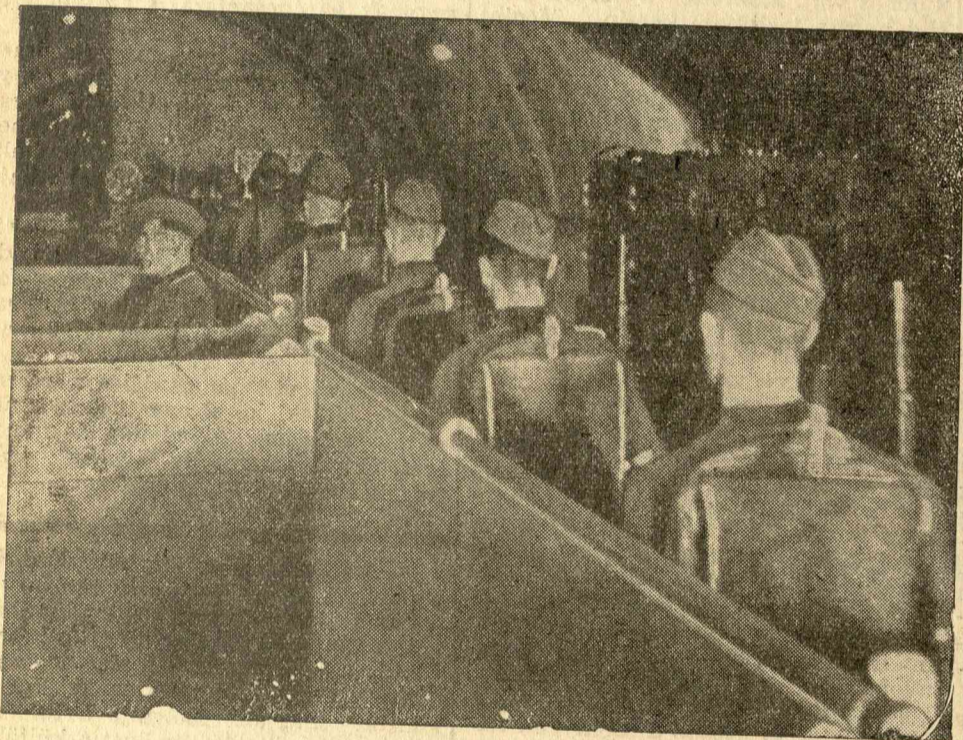
ANGLIA PALESZTINAI KATONAI KORMÁNYZÓJA UJ MEGBIZATÁST KAPOTT. Sir Archibald Wavell, Palesztina katonai kormányzója most az egyiptomi brit haderők parancsnoka lett. Az új kormányzó (polgári ruhában) megérkezik Kairóba.

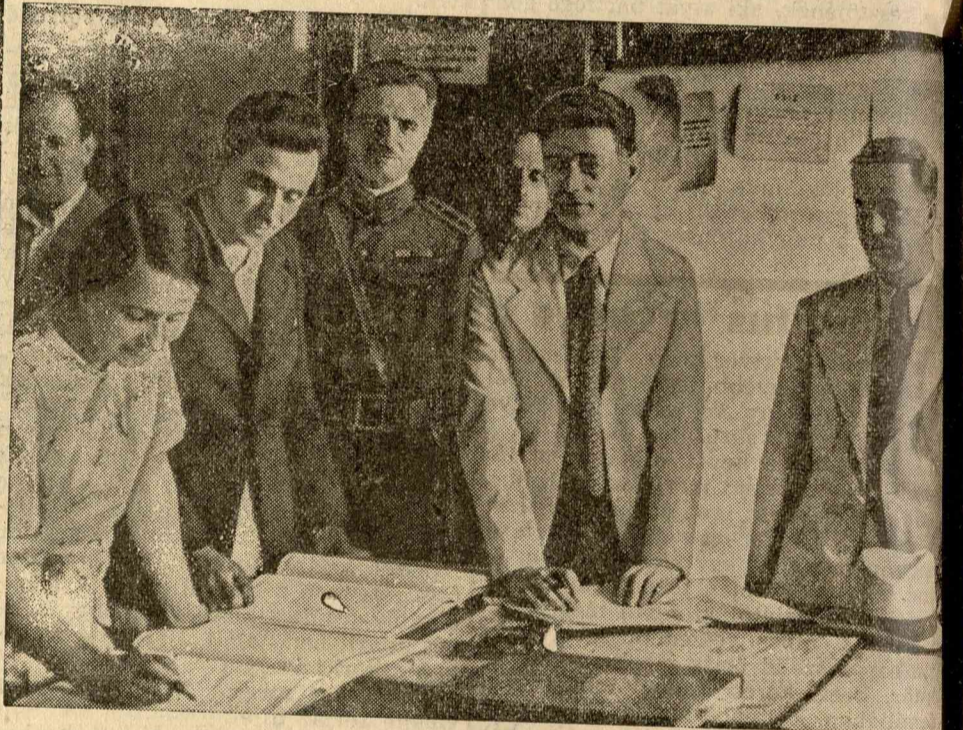
VÉGET ÉRTEK A PO-MENTI OLASZ HADGYAKORLATOK. A nagy olasz hadgyakorlatok befejezése után Turinban nagy csapatszemle volt. A díszemlényen balról-jobbra Bono marsall, Umberto trónörökös, III. Viktor Emanuel olasz király és császár, Starace, a fasiszta párt főtitkára és Pariani tábornok, az olasz vezérkar főnöke állanak.

DANZIG „IN GERMANY“. A angol köziró hatalmas tömegű got. A továbbiak során Danzig mint képünkön látható, önkéntes már a szabad várost, mert a cím...

LEVÁLTÁS A SIEGFRIED-VONALON. Németország legnagyobb határ-erődítményeinek kazamatáiban állandó szolgálatot teljesít a legénység, amelyet pontos időközökben váltanak le.

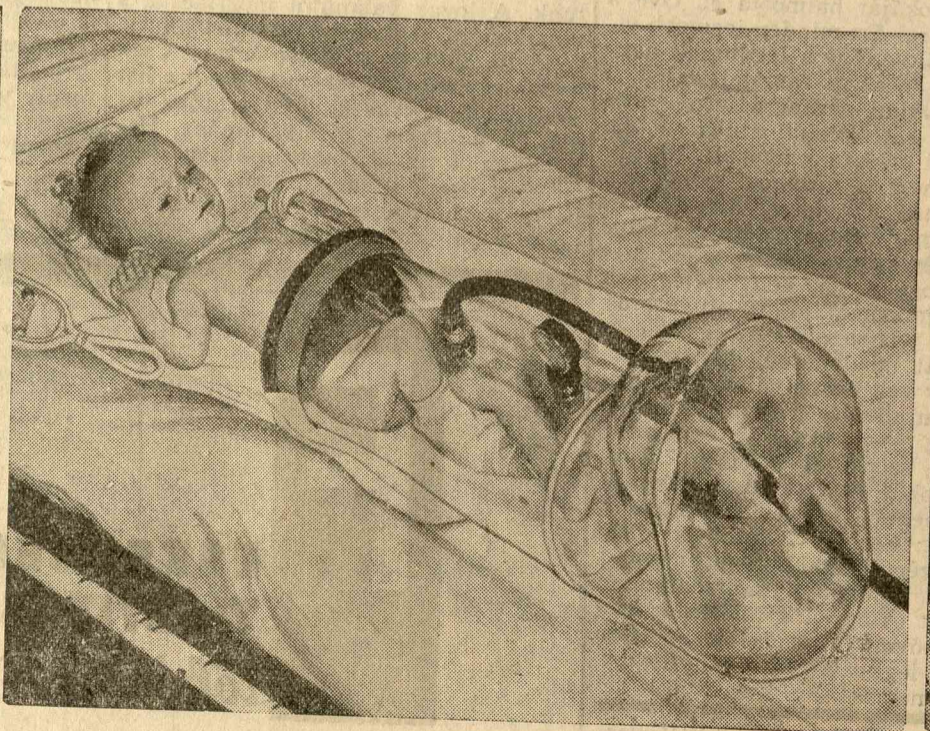
HÁZASSÁG A FEGYHÁZBAN. A vacarestii fegyházban Christina Stantse gyilkosságért elítélt bolgár leány feleségül ment Florescu életfogytiglan elítélt fegyvenchez. Az okmányok aláírása után külön cellákba kísérték őket.

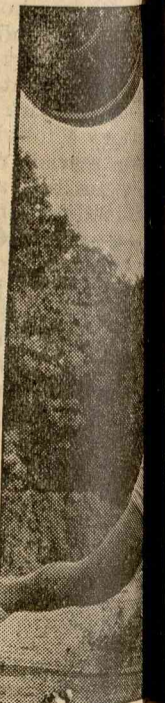
WANG-CSING-WEI. Egykor Csang-Kai-Sek bizalmi embere volt, most közellenséggé vált, mert japánbarát politikát folytat és valószínű, hogy a most felállítandó japánbarát középkinai kormány elnökévé választják.

VÉDŐRUHA A KÉMIAI HÁBORUBAN. A brit légvédelmi csapatokat a képünkön látható ruhával szerelték fel. Ez az öltözkészlet állítólag védelmet nyújt a gázok ellen.

ÜVEGCIPŐ. Ez a kisleányka forró vízben elégette a lábait. Az orvosok üvegcipőbe bujtatták, amelynek különleges szerkezete a vér gyors keringését és erőt a gyorsabb gyógyulást idézi elő.

ÚJ VILÁG A pe...
glökés...
tt.

Nagy érdeklődés mellett folytatja előadás-sorozatát Erdélyben a propagandaügyi minisztérium mozikaravánja

(BUCURESTI.) Titeanu Eugen propagandaügyi miniszter legújabbán a következő táviratokat kapta:

DICOUL DE SUS. A vándor mozikaraván bemutatta azokat a nemzeti propagandafilmeket, amelyeket a miniszter ur küldött községünk részére. Több, mint 2500 nézője volt a filmbemutatónak. Ezek a filmek örömmel és háláérzetével töltötték el az országnak ebben a részében az összes románok lelkét. Illő, hogy ezért a tevékenységért legteljesebb köszönetünket és hálánkat tolmácsoljuk Miniszter urnak Gh. Schipor községi bíró, P. Smereaca jegyző.

VICOUL DE JOS. A Radauimegyében levő Vicoul de Jos község lakói elismeréssel állapították meg azt az a szeretettel, amelyet Excellenciád tanusított a falvak lakóival szemben, a nemzeti és kulturális filmek bemutatása során. Ezért legmelegebb köszönetünket tolmácsoljuk és rendíthetetlen tiszteletünkről biztosítjuk. Ioan Mutrescu községi bíró, Stefan Los jegyző.

VOCUL DE JOS. A Radaui megyében levő Voitinél község lakóinak nevében legmelegebb köszönetünket fejezzük ki azért a nemzeti és kulturális munkáért, amelyet Miniszter Ur a falvak felvilágosításának érdekében kifejt és legőszintébb tiszteletünkről biztosítjuk. Gheorghe Ciobotaru községi bíró, Stefan Los jegyző.

(SIBIU-NAGYSZEBEN.) Az a mozikaraván, amely a kulturális és nemzeti propaganda kifejtését végzi, az állami propagandaügyi minisztérium felügyelete alatt, tíz nap óta Nagyszében állomásozik. A kulturális és szociális filmeket nagy lelkesedéssel és csodálattal szemlélte meg a lakosság minden rétege és az a terem, amelyben 400 férő hely van és amelyben naponként öt előadást tartottak, szüknek bizonyult a nagyszámú érdeklődő befogadására. Az egész erdélyi sajtó, a kisebbségi lapok is hosszú cikkekben méltatják azt az értékes munkát és áldozatkészséget, amelyet az állami propagandaügyi minisztérium kifejt a tömegek kulturális színvonalának emelése érdekében. Nagyszébenben, még körülbelül 25000 érdeklődő várja türelmetlenül, hogy megismerhesse a nemzeti és kulturális filmeket. A legutóbbi előadásban megjelentek Balan erdélyi metropolita és Ralea munkaügyi miniszter is, valamint a nagyszabású hatóságok és a Társadalmi Szolgálat 150 vezetője. Néhány nap múlva a mozikaraván befejezi nagyszabású előadásait és Nagyváradra indul át, ahol szintén bemutatja az érdekes filmeket.

— „Vastüdőt“ kap a budapesti Szent László kórház. Budapestről jelentik: A londoni nemzetközi nyomorékgondozó kongresszus hosszas tanácskozás után befejezte munkáját, amely jórészt a három évvel ezelőtt tartott budapesti kongresszus által kijelölt utakon haladt. A kongresszus záróakomáján dr. Horváth Boldizsár budapesti egyetemi magántanár, mint Magyarország kiküldötté, köszöntötte fel a kongresszus elnökét Lord Cliffordot. Egyidejűleg megalkult a nemzetközi nyomorékgondozó bizottsági tag vezet, az egyik bizottsági vészt, amelynek európai osztályát a tagságot Magyarország kapta. A kongresszus megtekintette az oxfordi Wingfield Morris-kórház gyermekbénulási esetekhez használt „vastüdő“-nek nevezett csodálatos készüléket. Lord Nuffield, az angol gépkocsi- király megígérte Magyarországot megbízottjának a kongresszuson, hogy az előállítási költségek ellenében készített egy vastüdőt a budapesti Szent László-kórház gyermekbénulási osztálya számára.

Fellép-e harmadszor is Rooseveltt?

(NEWYORK.) Az amerikai elnökválasztási harc különböző arcvonalai nagyjában most kezdenek kialakulni. Általában az jellemzi a legjobban a helyzetet, hogy Rooseveltt híveinek táborába balfelé toldott. Valószínűnek látszik, hogy a legközelebbi hónapok folyamán ez a balfelé-toldás még erősebben fog mutatkozni, amennyiben Rooseveltt számára a megválasztás egyetlen lehetősége az, hogy a demokrata-párt elvesztett jobbszárnya helyett a radikális függetlenek táborát igyekszik megnyerni magának.

Az elnökválasztás kimenetelét alkalmasint az fogja eldönteni, hogy már az 1940-es elnökválasztások során is fellép-e az alakulóban levő új, harmadik párt jelöltje. Ha ez megtörténik, legalább is kétségesnek látszik, hogy Rooseveltt a demokrata párt jobbszárnyának támogatása nélkül a választási hadjáratból győztesként kerülhessen ki.

Pillanatnyilag valószínűnek látszik, hogy a Lafolette fivérek új pártja még nem tartja alkalmasnak a legközelebbi választást önálló jelölt állítására. Annyi bizonyos, hogy az utolsó időben minden időközi választáson a köztársaságiak győztek ott, ahol Rooseveltt jelöltje és a köztársasági jelölt mellett haladó szellemű, pártunkívüli jelölt is fel lépett. Ezeket a választásokon a baloldali érzelmi választók a harmadik párt jelöltjére adták szavazatukat és Rooseveltt a demokrata párt sok híve is cserbenhagyta.

A legjobb példát erre Newyork nyújtotta, ahol Lehmann volt demokrata kormányzóknak kellett akarata ellenére fellépnie, hogy népszerűségével győze-

lemhez segítse Rooseveltt pártját. Még így is csak a szakszervezetek segítségével sikerült alig néhány szavazatnyi többséggel kibuktatnia Devey főállamügyészt, a köztársasági párt jelöltjét.

Rooseveltt és hívei számára elengedhetetlenül szükséges, hogy minden baloldali érzelmi választó összefogjon, éppen ezért a demokrata-igyekeznek megakadályozni harmadik párt kialakulását.

Ezért akarnak helyet biztosítani az eddig párton kívül álló radikálisoknak a demokrata párt körében és hajlandók jelentős engedményeket is tenni, mert a baloldali csoportok támogatása nélkül bukástól kellene tartaniuk. A Lafolette-fivérek egyelőre hajlandóknak mutatkoznak arra, hogy támogassák Rooseveltt, de több kisebb párt és a radikális szakszervezetek már nem hajlandók egységesen Roosevelttre adni a voksukat, úgy mint az előző választásokon.

A demokrata párt jobbszárnyának és a jobbközépnek a megnyerése reménytelennek látszik a szenátusban legutóbb lejátszódott események után. A demokrata párt jobbszárnya a semlegességi törvény megváltoztatásával kapcsolatban élesen foglalt állást nemcsak Rooseveltt politikája, hanem személye ellen is. Ezek támogatására az elnök nem is számít többé.

Mindaddig, amíg Lafoletteék és a baloldali kisebb csoportok nem foglalnak véglegesen állást, Rooseveltt sem hozza nyilvánosságra végső elhatározását, hogy vállalja-e a harmadik elnökjelöltséget.

Rövid látogatás a szépen fejlődő Gyalu nagyközségben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A forró augusztusi délutánon a város határát elhagyva, a kis Monostor falutól balra kanyarodó és bitumennel kiaszfaltozott országuton nyilegyenesen röpit az autó. Az országutat szegélyező fák lombjait könnyű szél rezegteti és ez hűsítőleg hat a tikkasztó melegben. Rövid fél órai ut után a rendes, csinos kis falun Magyarfenesen áthaladva, beérünk Kolozsvártól 16 kilométerre fekvő, szolgabírószéggel ellátott Gyalu községbe.

A határban szorgalmasan folyik a cséplés. Jobbról-balról érkeznek a buza kévékkel megrakott szekerek a nagy cséplőgéphez, amelyből omlik az „élet“ a szép, tiszta acélos buza. A község rendes, csinos házakkal ellátott főútcáján és a mellékútcán is egymást követik a nagy szalmával megrakott szekerek és az elhullott szalmapolyva is a cséplés szorgos munkáját bizonyítja.

Bár a nyári délutánon a községre álmossá csendesség borul, a falusi asszonyok házaik előtt levő padkáikon szorgalmas kezekkel forgatják az orsót. Közben folyik a pletyka a szomszédasszony bóbítás csirkéjéről, kotlós tyukjáról és az azznap világrajött rózsaszintű kis malacokról. A hosszú vakarcsokba fonott haju kisleánykák is ott ülnek anyjuk mellett és ugyancsak mozog kezükben a horgolótű, szélesedik a csipke, vagy varrják a háziszóttos „párnacsupokra“ keresztzemmél a tarka virágkoszorús mintákat...

A falun keresztül haladó Szamos partján vidám élet folyik, az elterülő réteken strandoló társaságot találunk. A falu vendégei Kolozsvárról ideérkező nyaralók, kirándulók vagon hűsítőnek a folyó hideg hullámaiban.

Az egész héten szorgalmasan dolgozó lakosság vasárnap ünneplőbe öltözik. Az ort. és gör. kat. román templom már kora délelőtti órákban az áhítatos hívek énekétől zeng. A falu főútcáján szemünkbe ötlük a szép és a lakosság-

hoz mérten elég nagy református templom, mert a falu körülbelül kétharmadnyi magyar nemzetisége nagyobb részt református vallású. A templom több mint 100 évvel ezelőtt, még 1826-ban a hívek adományából épült. A református templomtól nem messze szerényen húzódik meg a kis katolikus kápolna, amelyet jóval később, 1905-ben Péter József szászfenesi esperes adományból építettek. Itt csak kéthetenként van szentmise, amelyet a szászfenesi plebános celebrál. A községnek szép nagy állami iskolája, számos kisebb és nagyobb üzlete van. Sőt a nagy autóforgalomra való tekintettel az utvonalon benzinkut is áll.

A gyalui diszpenzár

A község egyik legáldásosabb intézménye a diszpenzár... A teljesen modernül berendezett több szobából álló ingyenes orvosi rendelőt a község csak nem minden lakója igénybe veszi. Itt pontos kartotékok vezetnek a jelentkező betegekről, az illető betegségről, az adott orvosi receptről, s nem egyszer történik meg, hogy gyógyszerrel is ellátják a szegényebb sorsú betegeket. Ehhez a diszpenzárhoz még 26 falu tartozik, amelyeket sorra látogat az itt állomásozó főorvos.

Gyalu egyik érdekessége a Rákócziak idejéből fenmaradt kastély. Több munkásnak ad kenyert a két nagykiterjedésű uradalom, a tejgazdaság és a szeszgyár is.

A község környékének erdővel borított magaslatait, télen-nyáron számos kiránduló keresi fel. Gyalu községtől mintegy 7 kilométernyire építették a kolozsvári Dermata-gyár nyaralóját. A nyaralóhoz szerpentin-ut vezet és innen gyönyörű kilátás nyílik az egész vidékre. A nyaralóban felváltva töltik szabadságidejüket a gyár alkalmazottai. Gyalu községtől egyébként, amely Erdély fővárosától gépkocsin alig fél órai távolságra van s bár nem fekszik

vasutvonal mellett, de ahonnan a tűnő beton országuton Kolozsvárba milyen járművel könnyen megközelíthető, úgy kulturális, mint gazdasági szempontból is, a jövőben még több fejlődési lehetőséget lehet várni. (Z.)

Betegsegélyzői-bélyege

valamint posta-, drogeria, okmányturisztikai, számla és aviatyabélyegek is a legnagyobb címletekben is állandóan kaphatók a

Str. Regele Ferdinand 56

Dohánytőzsdébe

(Régi betegsegélyzővel szembe)

A francia Mérnök-Egyesület ülésén meleg elismeréssel emlékeztek meg Romániáról

(BUCURESTI.) A franciaországi Mérnök Egyesületének Lapja legutóbbi számában részletes tudósítás jelent meg az Egyesület június 30-án megtartott ünnepi üléséről, amelyen szétosztották a díjakat az Egyesület nyertes tagjai között és ezen az ülésen is örömdöntésmódon nyilvánult meg a román-francia barátság.

Az ülésen résztvevett Constantin Busila professor, a romániai mérnök kamara prodékánja is, aki egyben franciaországi Mérnök Egyesület román tagozatának az elnöke és a személyes megjelenés kedvező alkalmát adott Berr mérnök, az Egyesület központi elnökének részére, hogy kegyeletes szavakkal emlékezzék meg a kiváló francia tudósról, Coulombról, Ampéréről, Mavierről, valamint a romániai Politechnikai társaságról és arról a kitűnően sikerült tanulmányi kirándulásról, amelyet ez a társulat az 1936-ik évben a franciaországi mérnökök részére Romániában rendezett, hálátel szavakkal mondva köszönetet azért a meleg fogadtatásért, amelyben a francia előadókat annak idején Romániában részesítették. Bejelentette Berr elnök azt is, hogy azért az értékes közreműködésért, amelyet Busila professor, a francia gondolat és technika melegsivüi apostola — fejtett ki, a franciaországi kar társak érdekében, a francia kormány Busilla elnököt a francia becsületrend tisztí keresztjével tüntette ki.

— Mi ebben a kitüntetésben — mondotta Berr elnök, miközben átadta a magas kitüntetést Busilla professornak, — elismerését látjuk annak a tevékenységnek, amelyet a román nemzet a történelem hosszú korszakán keresztül az általános civilizáció és a tudomány terén kifejtett és amely nemzet sohasem vesztette el reményét jobb jövőjéről illetőleg és a legveszélyesebb órákban is mindenkor hű maradt ahhoz az eszméhez, amely a két államot, Franciaországot és Romániát szoros egymáshoz fűzte és amely szoros lelki kapcsolat a közös szenvedésekkel is jár, de mégis meghozta a végső győzelmet.

Busila professort mélyen meghatótták a francia Mérnök Egyesület elnökének a román nemzet iránt kinyilvánított őszinte baráti érzelmei és válaszában hálátel szívvel emlékezett meg arról a rendkívül meleg és szívélyes fogadtatásról, amelyben a romániai mérnököket az 1937. évben franciaországi tanulmányutjuk során részesítették. Külön elismeréssel köszönte meg Berr elnöknek, hogy bensőséges módon emlékezett meg a már hagyományoszerű francia-román barátságról és lelki kapcsolatról és bejelentette, hogy a maga részéről ennek a kapcsolatnak a kimélyítése érdekében kifejtett tevékenysége nem volt egyéb, mint az összes románok lelki érületének, gondolkodásmódjának hű visszatükrözése, megszilárdítása a közös latin erényeknek és a közös törzsből való származás mély átérzésének. Hangsúlyozta Busila elnök végül, hogy a román mérnöki kar megingathatatlan ennek az érzésnek az elmélyülésében és egész tevékenységét arra fordítja, hogy Franciaországgal és a francia társakkal a szakmai és a szellemi kapcsolatokat minél bensőségesebbé tegye, egyben megszilárdítsa a gazdasági kapcsolatokat is Franciaország és Románia között.